

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt — kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „
Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
Egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Egyes szám 10 kr.
Kapitató a kiadóhivatalban, Engel Lajos, Valentin K. fia, Weidinger N. Domján I., Hochrein A. kereskedésén és a fődoknyitványosdében.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket

elfogad Engel Lajos kereskedése s a kiadóhivatal (Királyutca 14. szám), hol mindenkor a legutányosabb árak szabattak és hirdetések németből magyarra is fordítottak.
Minden beiktatott hird. után 10 kr. bélyegdíj fizetendő
Nyitlérben 1 sor 10 kr.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (Királyutca 14. sz.) küldendők.

Megjelenik minden szombaton. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 14-ik szám. Kéziratok nem adtnak vissza.

Kaszinóknkról.

A »Pécsi Nemzeti Kaszinó« holnap tartja tisztújító közgyűlését.

Az egyesületek életében mindenkor a legfontosabb mozzanat az, midőn a tisztviselők: azon férfiak választatnak, kikre a tagok egyetűk vezetését, igazgatását, az egyesület mint testület jogainak ugy a külvilággal, mint saját tagjaival szemben leendő érvényesítését, képviselteset bizza, kiktől tehát méltán elvárható, hogy minden erejüket és igyekezetüket összpontosítva a beléjük helyezett bizalomnak és várakozásnak minél teljesebb mértékben megfeleljenek.

Nem annyira a tárgy alkalmosszerűsége és azon általános érdeklődés, melyvel közönségünk e tisztújító közgyűlés iránt viseltetik, mint inkább »Nemzeti Kaszinó«-knak kiváló társadalmi jelentősége s azon fokozott igények, melyek kielégítését tőle méltán várhatjuk készletnek szavunk fölemelésére.

Ia végig tekintünk a »Kaszinó« helyzetén. Kénytelenek vagyunk bevallani, hogy ez egyesületnek, mely egyike az ország legrégebb ilyenmő intézményeinek, ma napjaink nincs egyebe, mint mulja, mely bár szép és fényes ugyan, de egyre is csak annyit ér, mint a buborék. Hiába lobogtatjuk föl e szép mult díszesség-lángját, az csak világit, de nem melegít; hiába idézzük lelki szemünk elé azon idöket, midőn a »Kaszinó« évtizedeken át érintkezési központja, szellemi empóriumá volt nemcsak Pécs

sz. kir. város és Baranyavármegye előkelőségének, de egyuttal a szomszéd Tolna- és Somogy megyének is — ez összehasonlító szemle csak annál jobban megvilágítja a mai helyzet sivárságát s annál ijesztőbb nagyságban mutatja a térvesztést, melyet a Kaszinó hatásköre szenvedett.

E hatáskör esökkenésnek okait kutatva be kell látnunk, hogy azok első sorban természetesek s leginkább azon körülményre vihetők vissza, hogy idő folytán a megyében egyre több kisebb központban alakultak kaszinók, melyek a vidéki éltető elemek egy nagy részét a »Nemzeti Kaszinó«-tól elvonták.

A másik gátló és hiányos ok ép ily általános és elválaszthatatlan összefüggésben van azon sajnos stagnációval, mondhatjuk hanyatlással, mely a régi kaszinók életében kivétel nélkül tapasztalható.

A kaszinóknak ugyanis, miként azt Széchenyi István gróf tervezé s az akkori lelkes nemzedék hozzájárulása megvalósította, céljuk volt: a születés, értelmiség, vagyon és hivatal férfait egy körbe egyesíteni, hogy ez által az egy háza polgárait elkülönítő válaszfalak lerontassanak, a politikai, művészeti és társadalmi, szóval: a közérdektő kérdések eszmecseréje útján megvitatassanak s ily módon egészséges közszellem fejlődjék s a mi fő: hogy az irodalmi termékek beszerzésével és olvasásával a hazai irodalom s ez által a műveltség, felvilágosodás minél szélesebb körben terjedjék. És az ily célzattal alapított ka-

szinók hazánk akkori viszonyai között rendeltetésöknek valóban meg is feleltek s a virágzás magas fokára emelkedtek.

Ma azonban, midőn közviszonyaink gyökeresen átalakultak, midőn a műveltség és közértelem annyira emelkedett s mindinkább általánosabbá válik, midőn a nyilvánosság elvének alkalmazása által a közérdektő dolgokra nézve a hozzáférhetőség annyira meg van könnyítve, midőn a polgári jogok gyakorolhatása nem kiváltság többé, hanem közhely, midőn alkotmányos életünk megismosodott, midőn a szabad sajtó korszakában a hírlapok, melyek a köztűgyek megvitatására legalkalmasabbak, oly széles körben elterjedtek, midőn az izlés és kényelemszeretet fejlődésével mindenki a modern igényeknek megfelelőleg rendezte be otthonát s ennek körében feltalálva minden szükségességet az élet zajából odavonul vissza — esoda-e, ha a kaszinók általában tért vesztek? És mintán áll az, hogy — legyen az bár egye-egyen, vagy több egyénnek egyesülete: minél kisebb körbe szorult működési köre, annál inkább veszt jelentőségéből és annál kevésbé fogja irányadó befolyását megtartani, ugy — legalább némiképp — meg van fejtve, hogy a pécsi kaszinó mért nem foglal el jelenleg is oly domináló állást, mint a minőt elfoglalt a multban.

De ha veszített a »Nemzeti Kaszinó« működési teréből, mi következik ebből? Az-e, hogy öböttem kezekkel bevárjuk, meg-e működési tér teljesen összezsugorodik? Nem é ezerszer nem!

A „PÉCS“ TÁRSÁGIA.

Kolozsvártól Kolozsvárig Pécsen át.

Irtá: **Borbély György.**

— A »PÉCS« eredeti társága. —

(Folytatás.)

Sokat időztem Debrecenben. Hiába! barátaimat látogattam meg; ezért kelle Nagy-Bánya, Debrecen és Kassává egy nagy gyökönváltást jelt (V.) csinálnom. Aztán meghagyta Csokonay: »Utas, köszönts rám egy pint bort.«

Áldomás után a hajdu-városokon át Toksjba, majd Kassára értem. Csak nem oly gyorsan, mint a hogy ide leírtam. Eszembe jut a magyar vendégszeretet is, mely óriási tengerre árad — néha. De ha nem vagyunk ismerősök, rokonok, egy kanálnyi viz sem jut szomjunk oltására, kivált ha nagy urakkal van dolgunk. Nem valék oly járatosnak, hogy ilyenekkel találkozzam. Akaratlanul találkoztam egy nagy nagyság asszonnyal, kinek a fia barátom; e barátomat meg nem látogathattam, mert ő a palotában volt és édes anyja az udvaron és édes anyja kikergetett; hiába hívatkoztam zsidványtalan nevreim. Tíz-husz lépésre lehetett bent a teremben barátom, de én

ki tudja hányadik faluban jártam már, mire ő tisztában lett a tisztátlan dologgal. Azelőtt is, de kivált ezóta messzire kerülök minden kastélyt. Jobb a fészter alatt hálni. Minden napzamos szives barátom. Én sem félek, é sem, hogy egymást meglojjuk. Kellemetlen csak az volna, ha volna, hogy felpökölt ágyam alól hajnalban tehénfejéshöz rántja ki a gúzsaszonyt a kis székert, mire összedül az ágyi alkotmány. De ez nem változtat a dolgon. — Fris tejjel kínál meg

Kassa csinos kis pohár, közepén az otromba templommal, melynek megkezdtek — de csak száz év múlva ha bevégzik góthikus stílű renoválását. Népe magyar, zsidó és tót. Egy tanárral barátokoztam meg, szepesinek mondá magát. Már itt kezdtem bámulni a szepesi népek hamisítatlan lelkületét. Tovább menve, jobban bebizonyult és bámulatom besültséssé fokozódott iránt. Szegény nép! Vajjon mért van, hogy a szegény becsületesebb, mint más? s vajjon mért van, hogy a becsületesebb szegényebb, mint más? A tót a föld legizámorabb népe. A szepesi szász azt mondja, hogy ő az erdélyi szászok rokona. Senki se hiszi el. Az erdélyi szász a szomszédba küldi a vendéget, a szepesi háza vízi a szomszédból. Az erdélyi szász azt hiszi, hogy II. Géza tartozott nekik földet adni, a szepesi tiszteli a földet, melyen lakik. Az erdélyi szász érthetetlen német nyulven beszél és érezhetetlen ér-

zelmeket ápol, a szepesi nyelve tiszta, gondolatla egyenes, érzelme hazafias. Szegény nép! de jel van ez így. Az a tót leány, ki krumpolt eszik és égető napon tőri a követ az országot az életben, lehet, hogy boldogabb, mint a nagyság asszony. A tót megelégszik a kövekkel és zabbal, a magyar és azász seregesselt tődul az arany felé. Abauj-Torna megyétől elkezdve a legnagyobb tilalom mellett is addig öllárodnak a határszélben, míg valahogy »kissurrannak« Amerika felé Ez a mánia dühöngött. Panaszokdnak is a szász tanítók, hogy lassanként a tótásg kerül felül, mert tők apadnak — és a nyelvnél nem bíának a magyarosodást, de míg ezzel a maga nyelvét elfelejti a gyermek, nem a magyart, hanem a tótot tanulja meg.

A szepesi vár retentő romjába befirkáltam mulandó nevem. Atmentem a városon is, hol a löseai kalendáriumot szerkesztették, át Késmárkon, hol Tököllyi vára volt s melynek vidékére egész pompájában látszik a magas Tátra csoportozata, a mint kopasz fejűt és csupasz karjait emeli az égnek 1400 méterre, tán hogy csillagot raboljon. Előbb még Szepes-Bélan mulattam Mayer iskola igazgatóval, honnan pár órai gyaloglással a csepegő barlanghoz lehet jutni, mely a hegy-csoport északi oldalán van és melytjele kiülföldi vendéggel. Ötven közül csak ketten voltak hazaiak. A nagy barlangot, melyet 2 és negyed óra alatt lehet bejárni, csak 5 év előtt fedezte fel Ver-

A „Nemzeti Kaszinó”-nak nem szabad tovább tűrnie a télséget, melyben évek óta tresped, mert e te pedig reá nézve a végtele-zlász szülőnyájává válhatik és fog válni. Nem szabad tűrnie, hogy összes évi ténykedése arra szorítottak, hogy a farsangban egy fényes bált ad, a mi igen könnyű munka, mert a költsézés a tagok zsebére megy, még pedig igen nagy részben olyanokéra, kik a bál élvezetében nem részesülnek, de nem is kérnek belőle. Nem szabad megengednie, hogy a kaszinónak legyenek tagjai, a minthogy fölös számmal vannak, kik csak jogokat élveznek, de kötelezettségeiket nem teljesítik. Nem szabad beérnie azzal, hogy a tagoknak olvasó- és kártya-szoba áll rendelkezésükre, hanem ezen felül magasabb szellemi élvezetekben is kellene őket s velők a város közönségét részesíteniök különösen most, midőn ismételen színház nélkül huzzuk ki a telet, városunk szellemi színvonalának határozott súlyedésére.

Es különösen nem szabadna feledni, hogy a kaszinó városunknak legelső egyesülete. Értelmiség, vagyon, tekintély és hatalom összesítve feltalálhatók sorai-ban. A mely eszmét a kaszinó felvet, annak érvényesülnie kell; a mi felszég-séget megdönteni akar, annak pusztulni kell; a mit létesíteni akar, az létesülni fog, de ehaz az kell, hogy a kaszinó intéző férfiai kilépjenek az alkotás, a tettek mezéjére.

Lépjének a tettek mezéjére. Rege-nerálják a „Nemzeti Kaszinó”. Öntse-nek frís, liktető vért a tresped ereke s munkájokat elismerés és siker fogja koszoruzni!

A hitelszövetkezetekről.

n — A „budapesti első magyar általános hitelszövetkezet” gyalázatos üzeimeinek földerítése, vezérembereinek elfogatása roppant szenzációzt kellett nemcsak a fővárosban, de az ország valamennyi vidékein is.

A lapok ez alkalomból sokat irtak a hitelszövetkezetek ügyéről — s fáj-lalni kell a gyors termelés szükségét, mely a napi sajtó írói kiszolgálásával jár, mert csak a termelés, a ciklikirás gyorsaságának ezen

szükségét akarjuk okozni azon felületes-ségért s azon részben alaptalan s helytelen megítélésért, melyben a szövetkezés eszméje részesült.

Óva intünk mindenkit, nehogy a felületes és részben alaptalanságból származó fejtegetések által a hitelszövetkezetek iránti itéletét megvesztegetni engedje. E könyörtelen, csak az önérdeket imádó s nagyfoku szédél-gésre hajló korszakban ugysz bizalmatlanok-dásra, gyanakodásra hajlandó s pedig nagyon is jogosan mindenki s méltán attól lehet tartani, hogy a hitelszövetkezetek eszméjétől ezen rablókompánia, mely annak réve alatt garz-dádkodott, teljesen elideg-níteni, elretteueni fogja épen a „kis embereket”, a kis gazdákat és kis iparosokat, akik tudatlanságukban leg-könnyebben befonathatók, de legkönnyebben el is riaszthatók s akik mégis ez üdvös eszme megvalósításának a legszebb áldását érezhetik. Sürgősen kérjük azokat, akik állásuk, vagy helyükétől fogva a nép alsó osztá-yaira be-folyást gyakorolnak, hogy világos-ítsék fel azokat ez irányban: e cselekedet a legszebb em-berbarátú s hazafias tény leszen.

Pénz- és hitelkamatlításokkal küzdő orszá-gban az alsóbb osztályok a tüke uralma alatt nyögnek és véreznek, a gazdasági és iparvárság szükke teszi a keresztet s egyes embernek csak a legszerencsésebb esélyek tehetik lehetővé, hogy sorsának javítására alkalmas takarékpénztári tükét rakhasson gar-szonként össze. Személyi hitel ily kis emberek számára sehol sincs, a kis gazda még csak szerezhet valahogy nagy utánjárás-sal s jartatásaga folytán meg fokozottabb költsékezéssel nehéz fütételi s hosszu lejártu jelzalo-kölesont (mely azonban ennek is a legtöbb esetben bologlyása helyett romlását eszközi) de ki adna kölesont még a legbe-csületesebb, legszorgalmasabb s szakmájában legtanultabb iparosnak is ennek boltjára, mű-szereire és — szakálára?

De amire nem képes az egyes, azt játszva valóstija meg ezerek szövetkezése; heti kraj-cár befizetéseköl észrevédenül szaporodik meg a szövetkezetek tükéje, melyből érdem és jogosultság szerint nyer kielégítést ugyan-azok s személyi hitelgénye; a szöv-tkezők maguk bírálják személyes ösmeretség alapján a hitelgény jogosultságát és egymással váll-veve biztosítják az összegyülekezett közös tükének megmaradását és szaporodását.

A németországi Reif-Eisen-féle községi hitelszövetkezetek csudát műveltek e közös tükegyütő hangyamunkával, melynek nyomán szááz meg száz község, város lett virulóvá és polgársága gazdagga.

Nálunk, a pénz-, gazdasági, ipari- és hit-el-váltás alatt sulyosan nyögő Magyarorszá-gon, hol minden becsületes munka siker nél-kül tengődik és nagy részt csak az azsora és uszorás, az emberi erőt kizsákmányoló vállalatok virágzanak; nálunk is belátták a köjötő szívükön viselő államférfiak, hogy a nép teljes elszegényedését csak ily hitelszövetkezetek alapításával lehetne megelőzni. Imitt-amott már meg is kezdték a megyék ily hitelszövet-kezetek alapítását és lesz is azoknak helyes kezelés és kitartás esetén sikere; de Pest-mege példája, mely a maga területén alakult szövetkezet pénztárát kölesonképen ötvenezer firtal dotálta, egymagára maradt és kétkedünk benne, hogy ily hathatós segély nélkül még idején fog-e nyilatkozni a közös szövetkezeti tükegyütés üdvös eredménye és megakadá-lyozhatja-e a népvagyon rohamos pusztulását?

Hogy a szövetkezeti tükegyütés eszméje nálunk is megteremhesse a maga üdvös gyümö-leseit, arra csak egy mód van és ez az, ha az ország valamennyi vidékén jönnek létre ily hitelszövetkezetek és azok erős kapcsolat-ban centralizáltaknak egy tekintélyes férfiak vezetése alatt működő fővárosi főhitelszövet-kezeti intézetben. Képzeljük el csak, rövid idő alatt mily hatalom lehet egy ily intézet, mely az egész ország ily szövetkezetének tükegyütését vezeti és áttekintéssel bírván, a közös tükének megtermékenyítő folyását oda irányozza, ahol arra legnagyobb szükség van, az egyes vidéki szövetkezeti fiók-telepek autonómiajának és szük-ségeiteinek tekintetbe vételével. Egy ily országos takaré- és hitelszövetke-zetünk már van és ez „gazdák és iparosok szövetkezte,” mely rövid fennállása óta a szakavatott vezetés alatt már nagy eredmé-nyeket mutathat tel és melyet ép azért desze-rettel emelünk ki. Ilyenmü szervezettel szem-ben alaptalannak és tájékoztatanságból eredő-nek tünnek fel egy fővárosi lap azon szellemes lenni akaró tamaskodása, hogy: „Budapesten hogyan lehetne megítelni a miskolci eszmadia (s veszmérisz-csapó váltójának jósgát?” Alapta-lan azért, mert ama váltó felett amú az iparoso-kat ismerő miskolci, vagy veszmérisz telep ve-zetősége mond a központban egyedül irányadó iteletet.

Sajnos, hogy lapjainkat a magas politika foglalja le egészen és hasábjainkból semmi sem jut e legsajátabb népérdek ápolásának. Saj-nos az is, hogy a nagy tüke a kis emberek e sürgölődését irigy szemmel nézi, mert azt — egészen helyesen — az ő önző ér-dekei és szarnok uralma elleni bátor védeke-zésnek tekintti és sajnos végül, hogy egyne-mely lapoknak a központosított szövetkezet iránti hideg hallgatása egy részt a nagy tüké-vel való benső viszonyára vezetheto vissza. Fájdalom, ez nálunk is így van, de némi vi-gasztalás, hogy másutt is így volt és azért sem irigység, sem agyonhallgatás az életrevaló eszme megvalósulásának nem árthatott. Csak ügybuzgó lelkes vezetök kelleneek és az ná-lunk is meg fogja teremni üdvös gyümöleseit a népvagyon mentésében, gyarapításában.

A kereskedő tanulok iskolá-zása Pécsen!.

Ha az iparos és kereskedő tanulók ok-tatásának miúttját tekintjük — nemcsak nálunk, hanem az egész országban: szemienkkel nagyon hamar készek vagyunk, ilyen nemü oktatás nálunk eddig, mondhatni, nem létezett. Iparo-

bovszky bélaai tanító néhány társával; most is ő volt a vezető.

Sűrű fenyekes közt a hegyoldalon krisztály patak csörgedez. Csak az ott lakó tudja megállni, hogy mire ne furdójék benne, én nem. 14 kilométernyire van ettől délre Tátra-Füred, melyhez a hegyoldalon kövezett és köve-ses és sziklás út vezet. Ezernél több a vendég, de mind nagy urak. Dehogy találko-zom velök. Lementem eszma — varratni a fa-luba. Sohasem felejttem el azt a törpe kis ba-busztalan csunya zípser-tót, ki a magyar szó hallatára nyakamba borult, mintha fia jött volna haza a katonaságból. Csak ennyit tu-dott magyarul: „ist'n hozt' nálunk,” de ő azt mondja, hogy magyar. Dehogy vett el pénzt! Másnap mégis megismerkedtünk dr Pap Samu képviselével. Bámút, szörnyen bámút, csuda embert mutogattot bennem és gyönyörködött, hogy én a Kárpátok patakjában fürdök és mosom ingem, ruhám. Nemsokára elragadott a képviselőtől dr Orbán Gyula, egy csiki szé-kely. Aztán csinálánk a Lomnitz tövében egy emlékezetes napot. Körülbelül és kívül-belül megáztunk. Három nap áztunk a tarpatuki völgyben, a „Rózsamenház” oldalán. Nézze meg mindenki a Tarpatákat, hogy üti, veri, paskolja azokat a nagy köveket, bög kinjáb-ban és a szegény kö egy árva zokszót nem ejt és ez mindig így megy éjjel-nappal, ezer éven át . . . Menjen oda, kit a világ megbán-

tott, kit a szeretője megcsalt és elfelejti saját buját baját. Nekem nem fájt semmim, mégis gyógyított. Esti álomba ringat mormogása, mint a dajka éneke. De nem alhattam sokat ott már.

A sok ünnepegyességgel három hét telt el Kolozsvárról eljövetelem óta és még csak a Lomnicz völgyében vagyok. Meg kell nézni a fővárost is, hol a fénynek nagy az árnya.

Felkán, Poprádon a gyönyörű völgyön át le a dobsinai jégbarlangig velem jött egy sziléziai tanár is, diszkrétére legyen mondva, d. e. 10 óratól este 7 óráig elég sebesen ki-birta velem a gyalogást. A „mackó sirjánai” vezet fel az ut a barlang szájához. Csizmaunak csak feje volt már, ergo a jégén 1 óráig meztaláb jártam, még sem lepett egy meg, mint a szepesbélaai csepk-barlang Boszusa-gomban nem is ebédeltem. 12 óratól rengeteg erdön, hegyen át ezer menydörgös kanyargos uton este 8-ig rohantam Murányba, melynek szikla-várát hajdanta csak úgy játékszerként dobálták egyik kézből a másikba, melynek szép asszonyai annyian megénekeltek. Arany népiesen, Tompa hazafiansan, Petöfi legszebben, de Döci a legjobban. Koháry labanc költöje lett az erdő és a vár és ő Koburg herceghez házasította, ki most szegényen a magyar nevet viselni. (De a magyar névvel járó nagy bir-tokokat elvette bizony. A szerk.)

saink és kereskedőink elküldték tanulóikat ott, a hol és akkor, a mikor az ugynevezett vasárnap ismétlődő iskolába. Így volt ez még a népoktatási törvény meghozatala után is jó sokáig, mondhatni napjainkig. De ez az „iskolázás” nevet nem érdemelte meg. 1884-ben rendezti a 27.496. számú miniszteri rendelet az iparos- és 1885-ben a 29.801. számú ugyanolyan rendelet a kereskedő tanuló iskoláinak szervezését; helyesebben kötelezővé teszi e rendeletek az említett tanuló iskolázásának a legprimitívebb, legalsóbb fokát, melyen alul már ezt a szót: „tanítás”, „iskolázás” nem is lehetne alkalmazni. Hetenkint két óra van a tanuló kötelezve iskolába járni. Felvétetnek 12 éves korukban. A kereskedő tanulóktól e mellett az elemi iskola elvégzése is megkívánatik, de az iparos tanulóktól ez sem. Van ezen kívül népoktatási törvényünk, mely minden gyermeket 12 éves koráig kötelez iskolába járni. Így van ez a papíron. Hogy megtörténik-e így a valóságban bár ez? Az már más kérdés.

Jelen esetben csak a kereskedő tanuló tavalyi és idei iskolázására leszünk tekintettel.

Előbb egy helybeli magánintézetbe íratott be a kereskedő tanulókat. Már t. i. azok, a kik akarták a tanuló közli éhjárat azok, a kiket elengedtek a boltból, vagy kedvük volt elmenni. Kinek jutott volna eszébe ezért akár egyiket, akár másikat kérdésre vonni? A kereskedő az állapotokkal igen meg voltak elégedve. Végre aztán még is fordult a világ. Az ipari-iskolák rendezése után a kereskedő tanuló ismétlődő oktatása is az ipari-iskola bizottság kezére bízott, mely sietett ezt is az említett miniszteri rendelet értelmében újraszervezni s az állami reáliskola tanerővel ellátni.

1886. szeptember végéig nyílt meg az említett tanintézet kebelében az alsófokú kereskedelmi iskola és pedig egyszerre kettős első osztályval. Az idén pedig életbe lépett a második osztály is. A kereskedő tanulóknak a törvény értelmében, vett iskolázásról csak is azóta lehet szó. Allami intézet keretében, szigorú rend, fegyelem és a leponatosabb ellenőrzés mellett azok a tanuló, a kik jószánukból és főnökök kegyességéből rendszeresen eljártak, a csekély óraszámmal mérten is szép előhaladást tettek. De hányan jártak el azok közül, a kik kötelezetk voltak volna? Itt már szomorú tényeket kell nyilvánosságra hoznunk. Az az igazi keleti egykedvűség, hogy ne mondjam elhettelen lanygos melegség, melyvel nálunk a sok gazdáljár és még is gazdátlan kereskedelmi oktatás kezelték, nem tűri tovább, hogy szakban nem eskát árulgatva álltassunk magunkat és másokat azzal, hogy itt mind a rendben van. A kereskedelmi tanuló iskolázása gazdátlan jószág. Vannak tanárai, van igazgatója, van ipar- és keresk. iskolai bizottsága, van iparhatósági tanfelügyelő, rendőrség, városi tanács és minisztérium s e rengeteg sok bába közt a gyermek teng-leng s nyavalyogva vonszolja nyomoru életét.

A tanári testület nem taníthat, ha nincs, a kit taníson. Hogy ez megtette-e azt, a mit tőle várni lehet? Itéljük meg azok, a kiknek ez hatáskörükbe vág. Többet nem mondhatok, mert különben részben magamról kellene beszélnem. Az igazgató se tehet többet, mint hogy a jelentkezőket elfogadja. S a szegődéseket ellen nem őrizheti, se az fizetkekből nem hajthatja a tanulókat beiratkozásra és iskolafelügyeletre. Az ipar- és keresk. iskola bizottság pontosan referál a mulasztásokról, átír, sürgeti a tanítjak beszédését, panaszodik, hogy a főnökök visszatartják tanulókat; szóval: a mit bürokratikus úton meg lehet tenni, megteszi. De ott van a rendőrség. Ez az első és legjelentékenyebb fórum, mely elé az ügy tartozik, mert ő végrehajtható hatalom is. Ő tartja jegyzékben a szegődéseket, behajtja a hátralékosoktól a tandíjat; a hanyag iskolafelügyelőket megint, bírtetés szab ki, a felszabadulásokat ellenőrizi stb. stb., de, fájdalom, csak papíron. A városi tanács megadja ugyan a pénzbeli segítyt, de a rendőrség-kiszabta pénzbüntetéseket — elengedi. A tanfelügyelő az iskolafelügyelő helyett ellenőrizi az ipar- és keresk. isk. bizottság — akit és így tovább.

Mert mindezek fölött a fórumok fölött állanak a kereskedelmi iskolázás egyedül legfőbb urai, valóságos despotái a kereskedő főnökök. Ezek kitartásán, szívósságán a jégeső is megtörik.

Beszéljenek a tények és számok. A kereskedő tanuló száma 1886-ban, ha nem családomban, 90—95 körül járt. Ennyi lett volna köteles iskolába eljárn. Beiratkozott egész éven át 75. A többi 20-at soha senki fel nem szólította, hogy miért nem iratkozott be. Időközben történt kilépések és elmaradások következtében nem osztályozottak 9. Eljárt tehát 64 tanuló. De h o g y? Minő szorgalommal? A 64 osztályozott tanuló közül egész éven át egy órát sem mulasztott 3, mondhat három tanuló. Ellenben igazolás nélkül mulasztott 1—10 óráig 12 tanuló,

10—20	7
21—30	6
31—40	3
41—50	6
51—60	1
61—70	4
71—80	4
81—99	2
91—100	2
101—110	4

vége egy tanuló mulasztott 135, egy pedig 154 órát. Holott az egész évi óraszámmal összesen 160—170.

Képzhetni, milyen épületes előhaladást tett a 29 tanuló, a ki 20—60—100—110 órát mulasztott!

Hogy a tanuló közül ki, mikor és miért maradt ki? Felszabadult-e valamelyik, vagy nem? Azt legkevésbé a tanárok, vagy az igazgató tudhatták meg. De hogy is puhatolhassanak ezek ki ilyen titkokat, mikor a főnök urak ilyesmit egyáltalán nem szoktak senki orrára kötni!

Most azonban nem emlegessük többé a rengeteg mulasztásokat, mert mindennek oka az, hogy a kereskedő tanuló szerdán és szombaton, tehát hetivásáros napokon kényserültek volt iskolába járni. Folyamodtak emellego a főnökök a kamara utján, hogy vagy estvéként, vagy a hét más napjaiban tartassanak az órák. As előbbi fogalmi és pedagógiai okok, az utóbbi helyi körülményeknél fogva nem volt kivihető; de kérésük méltányos voltát senki se vonta kétségbe. Azért e tanévben, midőn a kereskedők újból megújították kérésüket hogy tanoncaikat szerda és szombat helyett kedden és esütörtökön küldhessék „a különben is problematikus tanonciskolába:” a tanítás áttétele a kívánt napokra s a reáliskolafelügyelő a volt tanárok vezetése alatt a helyvárosi népskola helyiségeibe, honnan két iparos-tanuló osztály kiköltözött az Agoston-téri népskolába. Mellesleg jegyzem meg, hogy ha e kérvény fogalmazója a problematikus tanonciskola alatt azt érti, hogy ennek az iskolának sikerét számos kereskedő főnök quali kálhatatlan indolenciája, sőt egyesek hasonlósága, törvénytelensége és az illeték fórum, vagy fórumok lanyhasága „problematikussá” akarja tenni: igazat mondott. Minden más magyarázata a fogalmazónak tájékozatlanságára, gyerekes szurkálódási vágyára mutatna, mely mosolyt érdemel.

A tanítási napok áttételének valóban öröndeltünk. Ily módon elhárítván az iskolafelügyelő állítólag legfőbb akadályát: örömmel reméljük, hogy a hanyag, rendetlen iskolafelügyelő száma egyre apadni, sőt tán végképp el fog enyészni. Alaposan csalódtunk. December 1-je óta kezd, esütörtök és vasárnap délutánoként foly a tanítás. Ettől kezdve 15-ig egy-egy osztályban volt 14 óra. Ebből a második osztályban egy tanuló mulasztott 3-át, egy 5-öt, egy 6-ot, kettő egyet-egyet és egy 11-öt, összesen 15 tanuló közül 6 mulasztott együtt 25 órát. Az igazolt mulasztások nincsenek beszámítva. Az első osztály 52 tanulója közül az utóbbi két hét alatt igazolatlanul mulasztott 33 tanuló és pedig a 14 óra közül 1—5 órát mulasztott 20, 6—10 órát 13 tanuló. Tehát ha szorosan vesszük az arányt, kitűnik, hogy az iskolafelügyelő, mióta az órák nem esnek hetivásáros napokra, még hanyagabb, mint volt az előtti.

Ime a lóláb! A főnököknek nagy része — tisztelet a kivételnek — távolról se a heti vásárok miatt tartotta és tartja vissza tanulóit az iskolázástól! Hanem — magyaráz megmondva — azért, mivel egyrészt tanulóit házigazdáknak nézi és használja, másrészt az iskolázás szüksége iránt semmi érdekel nem bír. Az irás és olvasás mesterségén kívül ő

magá se vesződött sokat semmiféle tudományal. Nem csoda tehát, ha tanulója is csak 2—3 vi ágrész nevét ismeri s Londoni Német, vagy Oroszországban keresi. Az egyik kereskedő hétköznap azért nem engedi tanulóját, mert dolog van, vasárnap azért nem, mert a legény sétálni megy s a dohányárulást nincs kire bízni. A másik csak felváltva engedi: szerinte elég egy héten egyszer iskolába menni. A harmadik ezt két hétre redukálja. S van olyan, a ki megzeni a tanárok, hogy ő nem az iskola számára tart inast stb. stb. Pedig ezek még a színe-java! Hát még a sok bel- és külvárosi szatócs, a ki 11—12 éves gyermekinasd könyvhasználnak, hordárnak, vagy igazon baromnak tartja s egyáltalán eszébe se jut az iskolának csak feljéje is küldeni. A legtöbb tanulóban meg van a jó akarat, örömmel eljárn, de tervszerűen és erőszakkal visszatartják.

Mindzeket a tényeket továbbéka alatt rejtgetni nem lehetett. Az alkotmányos szabadság nem azt jelenti, hogy egyik-másik kaszt tetszése szerint magyarázza, megtartsa, vagy meg ne tartsa a törvényt. Szomorú, de elhisszük, hogy ha a kereskedők és iparosok szervezete döntene el: járjanak-e tanulóik iskolába, vagy ne — bátran bezárhatók iskoláikat. A legtöbb kereskedő azért tart tanuló, mert ez pótolja a házi szolgát és segédet egyaránt. Am tegye. De ahog nincs joga, hogy a törvény nyílt rendelkezésével szemben tanulóit az iskolázástól ostentatve visszatartsa.

Mivel azonban számos kereskedő se e kötelezőszóval nem bír, se rut önzését, melyvel tanulójáról hét bört huzna le, ha lehetne, le nem gőzötheti az iskolázást hiába való fényűzésnek tartja: a törvény őreinek és végre hajtóinak volna kötelességük nekül értetikre adni, hogy mi a jog és mi a kötelesség, hogy egész kereskedőnemzedék nem foszthat meg a legprimitívebb ismeretek el-sajátításától az ő kedvékért és hasznukért. De ezt, fájdalom, nincs, ki megtegye. Igaz, hogy eddig az egész kereskedő-tanuló-ügy teljesen zilált állapotban senyvedt. Körülbelül két hónapja, hogy kiadatott egy miniszteri rendelet, mely szerint a kereskedő tanulókat épen azon szabályok szerint s ugyanazon fórum előtt kötelesek beszégettetni, mint az iparosok. Két hónap pedig vajmi fiatal idő, mikor nálunk arról van szó, hogy egy törvény, vagy szabály-rendelet érvényesüljön! Most még nem viték keresztül, mert igen fiatal a szabály-rendelet, később azért nem, mert elévül. Így voltak a kutyák szájkiosarának és sok másnak szabályzataival. De ez nem tartozik ide.

Ki az ügynek használni akar nem fog egyénekét megtámadni. Ezt e sorok írója teszi legkevésbé. S ha még is lesznek, kik e sorokból egyet-mást magukra vesznek, legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a szeg fejére ütöttünk. Csak a tény megállapításáról s legfőbb arról lehet itt szó: mi volna a teendő, nem pedig egyesek személyének érintése.

A jelenlegi zilált állapotok mellett rendszeres iskolázásról szó sem lehet. A tanuló viszonya se főnökeik, se az iskola iránt még nincs tisztába hozva. Igen kívánatos volna a tanulóknak üzbete való felvételét a teljes elemi iskola elvégzéséhez kötni s ezt a rendőrségnek keresztül is vinni. Ma ezen a téren valóban sok vissz-ság van. Maguknak a kereskedőknek, de főkép a kereskedői kar tekintélyének érdekében volna, hogy ne vegyenek fel olyan tanuló, a ki jóformán se olvasni, se írni nem tud. Ma több ilyen tanuló van. Egyáltalán a szegődéseket lehetne az iskolai év kezdetével összekötni. Az évközben belépőknek a csonka év nem volna beszámítandó. Így a tanév végén telne le inasodásuk ideje is ekkor lépének ki az iskolából. Ma még a felszabadulás sincs az iskolába járással és az ottani élemlenettel semmi kapcsolatba hozva. A tanuló tetszése szerinti időben hagyhatja oda az iskolát, mint a hogy ez tényleg történik is. Számos tanuló ez évben az iskolán feljéje se néz, habár még felszabadulásáról szó sincs. Tudok esetet, midőn a főnök bizonyítványt adott tanulójának arról, hogy felszabadítja s így kivéven iskolai bizonyítványt, többé nem is iratkozott be, habár inási évei még nem teltek le. Egyáltalán a felszabadítás minden ellenőrzés nélkül a főnökök tetszésére, vagy nem tetszésére van hagyva. Senki sincs, a ki ellenőrizze, vajon eljött-e valamelyik tanulóknak ideje, vagy sem, tehát

otthagyhajta-e már az iskolát, vagy se? A szögdedesekről és felszabadulásokról, helyváltoztatásokról és kilépésekről vezetett vagy jobban mondva: vezetendő lajstrom vagy másolában, vagy időközönként az isk. igazgató ság rendelkezésére volna bocsátandó; vagy megfordítva: az iskolába beiratkozottak jegyzékét a rendőrségnél időnként pontosan össze kellene vetni a szögdedi naplóval, hogy az iskolakerülők nyilvántartásának. Ma e két eljárás közül egyik se történik meg. Legalább az iskola nélkül csavargó szatócásnak szép száma e mellett bizonyít.

Sok javít mi való volna a tandíj-szedés módján is, továbbá a próbaidő alatti iskola kötelezettség szabályozásán stb. De föltéve, hogy csak a jelenleg érvényben levő törvényeket és szabályrendeleteket volna, ki rendszeren, következetesen s ott, a hol kell, szigorúan végrehajtsa: meglehetősen eredményt lehetne elérni. Nagy következetlenség a városi tanácsnál, ha az iskola szervezésében olyan készséggel és pontossággal járt el s a tanerők fizetését is vonakodás nélkül megszavazta: mástól pedig nem lép fel elég érellyel azon főnökök ellen, kik intézkedéseiket, sőt magát az országos törvényt se veszik semmibe. Ez a minden állapottal megelégedő, mindenkinek magánérdekeit túlságosan méltányló s mindennel szörmenként bánó poliúka nem fér össze se a tanács tekintélyével, se érdekeivel, legkevésbé pedig magával az ügy fontosságával. Ha a törvény büntető-t szab a hanyag iskolatöredégre, illetőleg a tanuló visszatartó főnökre, miért nem szabja ki a rendőrség s miért simítja el a tanács a hanyagságot? Hiszen ez nyílt igazságtalanság azon tanulókon és főnökökön, a kik kötelességérzettel, esetleg önmegtagadással, de pontosan eleget tesznek a törvény követelményeinek! Másfelől elég volt arra, hogy akár a külvárosi szatócok is megtudják: mi a kötelességük e tén. Minél későbbben, minél lanyhábban szerzünk érvényt a törvénynek, annál később jó az ügy rendbe.

Sok helyt lehet az elnézés méltányos, sőt igazságos. Itt valóságos bűn.

Dr Gereze Péter.

— A pécsi kereskedelmi és iparkamara december 31-ki közléseiből.

Rath Mátyas kamarai elnök jelenti, miszerint a vasúti szállítási többletek vissza nem térítése ügyében a közunka és közlekedésügyi miniszterünkhöz intézett felterjesztésre a hazai vasutak igazgatói értekezlet által adott azon véleménye, mely szerint a kamara állításai alaptalan gyanúsított képeznek, arra indította a kamarai elnökséget, hogy a felterjesztésben csak általánosságban és kiméletesen kifejezett panaszait és illetve állításait a magas miniszterünkhöz előtt okmányokkal beigazolja. E célból pécsi üzletemberekől benyújtott mintegy 300 db olyan okmányt, melyekből nemcsak az említett kamarai felterjesztésben foglalt vádok alappossága, hanem a hanem a vasutaknál lévő más vizsátság is tűnik ki.

Előterjesztett a belügyi min. kir. miniszterium leirata, mely szerint Dombóvár községnek nem törvényesabba uton és módon keletkezett és a fenálló törvényekkel és rendeletekkel ellenkező rendelkezéseket tartalmazó vásári szabályrendeleteket tartalmazó kérelme folytán hatályon kívül helyeztetett.

A kamarának 1888. évi költségelőirányzatát a földm., ipar és keresk. min. kir. miniszterium 6800 forintban, a kamarai illetékkivételét kulcsot pedig 2 százalékból állapította meg.

Baranyamegye alispán hivatalának megkeresvénye folytán kijelenté a kamara, miszerint az ipartörvény 50. §-át módosító 1887. évi XVIII. t. c. I. §-a rendelkezésének (hogy hivatásra idegen iparosok is árusíthassanak) Baranyamegyében való alkalmazása sem nem kívánatos, sem nem szükséges. A hivatásart tartó nagyobb községek maguk is ellene vannak a mondott intézkedésnek és azt csak a kisebb községek kívánják, melyek az idegen iparosok hivatásár látogatásából vásári helypézn jövedelmük szaporodását reménylik. Az 1887. évi XVIII. t. c. alapján a mézeskalácsosoknak azonban megengedőnek javasolja a kamara azt, hogy azok a hivatásárokon a mézesütemények mellett viaszárakat is adhassanak el, mert a viaszárak készítése és árusítása integrans részét képezi a mézesbábos iparnak.

Somogy megye több községének a marhaszámolásokról az ipartörvény 53. §-a alapján olyatén korlátozása iránt való kérelme ellen, mely szerint a meghatározott zárt számú mézszárosok mindaddig 30 kr-ért tartoznak a marhaszámolást mérni, míg a marhának ára legalább is 10 százalékkal emelkedik, a kamarának nincs kifogása.

A kamará az 1875. évi XXXVII. t. c. 248. §-a alapján bírói felosztásról fogja kérni az országos keresztény önszervező és fogyasztói szövetezet azon pécsi kamara területén levő fiókjainak, melyek az 1815. évi XXXVII. t. c. 223. §-a ellenére nem szöveteztek tagoknak is árusítván fogyasztási cikkeket, az imént említett §-ban megjelöltéktől elütő célokra terjesztik ki működésüket.

Ezer János pécsi kereskedő meggyőzően indokolt javaslata folytán elhatározta a kamara, hogy egy mellékvámhivatalnak Pécssett, mint a Dunántulnak legnagyobb forgalmu városában való felállítására érdekében illetékes helyeken lépéseket fog tenni.

Tauszig Zsigmondnak az áruforgalmi statisztika készítése céljából elrendelt áruinlayzatok megszüntetése edjából a kormányhoz intézendő felterjesztés iránt való kérelmet elvetette a kamara, mert a Magyarország áruforgalmi adatainak gyűjtését, eltekintve sok más javalló indokokból, csupán közgazdaságpolitikai szempontból is nagyon szükségesnek tartja.

Ugyanek az Pécssett érintő vasutak menetrendek megváltoztatása ügyében a kamarához intézett beadványa folytán utasított az elnökség a kellő lépések megtétele előtt a szükséges adatokat beszerzeni.

A kamará által a mágoesi állami agyagipariskolának egy ifju kiképeztesére alapított évi 140 forint ösztöndíj 3 évre Horváth Viktor kaposvári ifjunak adományoztatott.

A napirend tárgyaitnak elintézése után Ráth Mátyas kamarai elnök a következő beszédet intézte a kamará képviselőihez:

A mai közgyűlés mint a jelen évben az utolsó hasonlóan egy mérföldmutatóhoz arra indit, hogy szives engedelmükkel a megtett utat vagy is a kamará aegése alatt a folyó évben kifejtett tevékenységünkre egy rövid visszajelentést tessék.

Teszem azt kétféle szempontból; egy részt, hogy egy egszes, öszletes képmen szem elé állitva egy évi tevékenységünk eredményét, a közügyekért való fáradozást legszébben jutalmazó öntudatot bennünk telketen, másrészt hogy ez által felbuzdulva megújuló erővel és lelkesedéssel fogjunk az új évben kifejtendő munkálkodásához. Munkálkodásunk iránya s az általunk felelt ügykörrel illési jegyzőkönyveink kimerítő és részletes tájékoztást nyújtanak s hü bizonyítványt adnak arról, hogy a kamará ez évben — és nagyszében új elemekkel — hivatása megalatalt állott s a magas kormányval és közhatalóságokkal szemben hivatásának megfelelően igénybe vehető, megbízható, ügybuzgó hivatalos organum, a kereskedő és iparvilággal szemben pedig készséges lelkiismeretes érdekvéviselő volt.

A kamará ez évi működésében mint kimagasló momentumot a kamarának a törvény értelmében való újjalakulásáról kell megemlekezmem, mint a mely két szempontból bíránk néve különös érdekel. Ugyanis a kamará tevékenységét egy jó ideig kizárólag s később tulnyomon az újjalakulási munkálatok vették igénybe, mi a más irányu tevékenységet teljesen korlátozta, innen van, hogy ez évben csak 6 közülés tartathatott; de másrészt annál fényesebb eredmény értezt el, a mennyiben a pécsi kamara mandátuma 4 más kamarával egy időben járván le, a pécsi kamara már f. e. majus hóban megtarthatta, míg a többi kamarák csak ez év vége felé alakultak újra, egyik-másik pedig maig sem alakult meg.

Ezen öröndetes eredmény annak tulajdonítható, hogy a kamarai iroda nemcsak a szabályszerien ráutalt, hanem a kamarai újjalakulást illetőleg a közigazgatási hatóságok által felvezendő írásbeli teendőket is a teljes erőfeszítéssel elérhető gyorsasággal elvégezte.

Egy másik kimagasló momentum a kamará és a baranyamegyei gazd. egyesület által 1888 ban Pécssett rendezendő általános mü, ipar-, termény- és állatkiallítás, melylyel a kamará azáltal, hogy annak szervezése és ren-

dezéseben valamennyi tagja és irodájának intéző közreműködésével részt vesz — marandó érdemtel szerez majd magának.

A kamarai újjalakulás és a pécsi kiállítás mag munkája mellett azonban alig van közzgazdaságunknak ága, melyben szintén nem tejtett volna ki tevékenységet a kamará.

Forgalmi és közlekedési, vásár, vám-, adó, statisztikai, kereskedelmi, ipari, szakoktatási ügyekben nem késtünk a szükséghez képest hol kezdeményezőleg, támogatólag, hol véleményezőleg, felvilágosítólag működni.

A magas kormányhoz intézett felterjesztéseink s jelentéseink mind jó akaratú figyelemben részesítettek. A hatóságok, testületek, s egyes ügyes bajos felek megkeresvényei mindenkor gyorsan és pontosan elintéztettek, mi által a kamarai intézménynek a kamarai kerületben való népszerűsítését nagyban előmozdítottuk.

A mint a vázlatos összea litásból kitünik, a kamará valamennyi nap kérdést a menyinyben az iparra, kereskedelemre általában, különösen pedig a kamará kerületének közzgazdasági viszonyaira befolyással volt, élénk figyelemben részesítette és sohasem mulasztá el adott alkalommal kérő, sürgető, vagy óvó szavát illetékes helyen felémelni.

A kamarai iroda egész évben át — mint már jeleztem — fokozott munkásságot fejtett ki. A megszaporodott ügyek ellátása a létező kevés számú munkaerő legnagyobb megfeszítést vette igénybe.

A kamarai iktatókönyv szerint beérkezett az évben összesen 3280 úgydarab. — Az ülésen kívüli megkeresvények elintéztettek mind.

Közülés júniustól maig tartott 6, szakülés és értekezlet 5 Kamarai illeték fejében befolyt összesen 6687 frt 73 kr. A kamarai tagok körében egy hálaesetet és két lemondást kivéve, más változás nem történt.

Ezek után egy hiszem, minden önelbizakodás nélkül a híven teljesített kötelesség felémelő tudatával tekinthetünk vissza az elmúlt évre. A mit hatáskörünkben megtenni lehetett, azt meg is tettük. A kamará ez érdemének kuttorfása mindenek előtt a kamarai tag urak körében és nagy részben a kamarai titkár ur tevékenységében keresendő. En mint a kamará elnöke, csak jó akaratomra, igazságszeretetem, önzetlen törekvéseimre hivatkozhatom: de ez is a tisztelt kamarai tag urak részéről mindenkor anyai méltánylással és nagybecsü támogatási készséggel találkozott, hogy jó szándékú törekvéseimnek sikere s szerencse összetalálkozás folytán alig lehetett kétség.

Fogadják ezért legszíntébb hála és köszönetem. S ezzel, küszöböl az új évnök, a legszívlyesebben üdvözölöm önöket uraim! A mindenható részesítse önöket ez évben is zavartalan boldogságban és adja, hogy mindannyian továbbra is lelkesült bajnokai legyünk a hazának, a közügyeknek és hogy a kamará körében buzditó, lélekemelő egyetértésben vállelve hassunk, alkossunk, gyarapítsunk és ezzel a pécsi kamará jó hírnevének örögtitő sére közreműködünk.

Ismételve boldog új évet kívánva önöknek uraim, ajánlom továbbra is magamat, mint a kamará elnöke szives támogatásukba és mint polgártársuk, becses barátságukba.

Kamarai elnök befejezven beszédét, Litke József a kamará összes képviselőinek nevében megköszönte az elnökségnek ez évben a kereskedői és ipari érdekek körül kifejtett önzetlen, ügybuzgó működését és a kamarai elnöknek a közlekedő új év alkalmából kifejezett jó kívánásait a legszívlyesebben viszonozta.

Pécsi kiállítás.

A pécsi kiállítás kiállítani szándékoló tárgyak bejelentése e hó végéig eszközölhető a kiállítási irodában (Pécs, kölcsönösséglyező egylet háza I, emelet bejárat Király-utca).

Neuschos Ödön és Marczel budapesti cég ajánlatot tett a pécsi kiállítás bizottságának, mely szerint a budapesti országos kiállításról megmaradt felszerelés és díszítési tárgyakat, nevezetesen pedig fa- és gypsdíszítményeket, deszkafalakat, lépcsőzeteket, ballustradokat, trüföket stb. a pécsi kiállításnak igen olcsó áron átengedni hajlandó.

A kiállítás elnökség legközelebb Buda-pestre küld valakit, egyéb kiállításügyi teendők végzése mellett, annak kipuhatósa véget is, hogy az ajánlott tárgyak megfeleljenek-e a pécsi kiállítás céljainak s hogy a vételár és idezárlás költsége nem-e megközelítőleg annyiba kerülnek-e mintha azok Pécsen készítettének. Az elnökség és végrehajtóbizottságnak ugyanis az a szándéka, hogy minden a pécsi kiállításához szükséges berendezés és felszerelés pécsi iparosok által szállíttassék. (Ne csak „szandék” legyen ez! A szerk.)

Grand Miklós országos méhészeti vándortanárs a kiállítás elnökség felkérésére folytan kijelentette, hogy kiváló méhészeti telepnek minél teljesebb képviselése és a kiállítás méhészeti osztályának rendezése körül a legszívesebben felajánlja közreműködését s a kiállítás alkalmával rendezendő mezőgazdai nagy ülésen a méhészeti szakmába vágó s kísérleti s szemléltető mutatóanyagokkal egybekötött előadást fog tartani. A pécsi kiállítás méhészeti csoportja nagyon érdekesnek igerkezik, a mennyiben már eddig is 19 méhész jelentett be mehekkel, méhészeti termékekkel és eszközökkel, pedig a méhészeti csoportnál a bejelentés május végéig eszközölhető.

A kiállítás tartama alatt — tekintve, hogy Pécsen napj lámpa nincs — Egy Dező ur kiállítás szakközlönyt? (A szerk.) szandékozik szerkeszteni és kiadni, melynek programja a kiállítás s kiállítási tárgyak részletes ismertetésén kívül a közönségnek a kiállításnak minden mozzanatáról való napokénti gyors értesítése és ajakoztatása lenne. (Nem rossz! Hát a pécsi hírtapok mit csinálnak, t. E. ur? A szerk.)

A pécsi kiállítás plakáttjának tervezője I. özüli a végrehajtóbizottság Irinyi Sándor pécsi reáliskolai tanár urét fogadta el s megbízta a tanár urat a szines plakattjait teljes elkészítésével, mely aztán könyvrendi uton lesz sokszorosítva. A tervezés igen genialis conceptiót és tiszta magyar stílyt mutat. A plakát nagyobb részét képező függönyön lesz a felhívás. A függöny egy részét egy magyar legény fejeletolja s az így látható hátterben Pécsnek déli látóképe, az előtérben pedig a kiállítási csarnokok tűnnek elő, az alsó és oldali staffáget különféle östermelési, művészeti és ipari emblemek képezik. A függő tartórúdján pedig Pécs város, Baranya, Somogy és Tolnamegyék címerei vannak alkalmazva. Az egész kép igen derült, hangulatos és művészi kivitelű. A kiállítás érme és kitüntetési okmányok tervezőit Irinyi ur készíti, melyeket legközelebb mutat be a kiállítás végrehajtóbizottságnak.

Kiállítási bejelentések folytatolagos ki-mutatása. Edelmayor Mariska Ki falud, női kézimunkák.

„Fairbanks” mérleggyár Budapest, mérlegek.

Weber Ferenc M. Egregy, gazd. term. élő állatok, borok, élelmények.
Hut chek J. Bpest, statisztikai térképek.
Fried B. és fiai Simontornya, borkék.
Ohlwan Gyula és Jenő, Szigetvár, kocsiék.
Ohlwan Károly Szigetvár, kárpitos munkák.

Ganz és társa Budapest, gépek.
Balog Miklós Mohács, bogárn munkák.
Ifjú Bencze Mihály Mohács, agyagárúk.
Keeskés Ferenc Mohács, agyagárúk.
Felber Ferenc Pécs, malomberendezési tárgyak.

Frommer testvérek Budapest, pinc-gazdasági eszközök.

Zavaros János Paks, régészeti tárgyak.
Herczeg Monteunovo ivánbattyáni gazdasága, juhok.

Artt János Tamási, kőtelgyártmányok.
Hofmeister József Dárda, lombtüntesztő munkák.

Hi lebrand Ferenc Pécs, bádogos munkák.
Gróf Apponyi Sándor Lengyel, gyümölcs állati termények.

Mindszenty Aurel Mohács, szeszes italok.
Besztercebányai posztógyár, posztók.
Winterstein József Pécs, fegyverek.

Saxer Jusztusz P. Ugles, gazd. termények, baromfi, szarvasmarhák.

Szerencsés Mihály Pécs, épület minták.
Schakovitz Salamon Kemes, lovak, szarvasmarhák.

Haj Ferenc Rácmező, méhészeti termékek és eszközök.

Oláh Ferenc, lábbeliek.

Szigetvár város, régészeti tárgyak.

Ki s Sándor S. Szt. Lőrinc, lábbeliek.

Szeidl Nándor celesztész.

Helkert Péter Paks, szűretelési eszközök.

Stabe Agoston Brassó, kötszövészeti cikkek.

Kovács Károly Brassó, szerszámok.

Brassói posztógyár szövetkezet, posztó-
neműk.

Serafin Ignác Sásd, töltött disznót.

Zsolnay Vilmos Pécs, edények, építészeti tárgyak, keramikai festmények.

Fülöp János Pécs, építészeti rajzok és minták.

Schmidt Nándor Szigetvár, székek.

Lauffer Ödön Mohács, borok.

Schmaltz Adolf Dályok, házipari szövetek.

Biedermann Erzsébet Úszógh, gazdasági termények.

Loisberk J. Villány, üveges munkák.

Szingstein Jakab Villány, bogárn munkák.

Dorn Károly Villány, kád munkák.

Weigl Mariska B. Sellye, női kézimunkák.

Gumitár Mórné B. Sellye, női kézimunkák.

Jancsics Sándor Siklós, borok.

Weigl Ilka B. Sellye, kertészeti termé-
nyek, háztartási cikkek.

Staub K. Szent Lőrinc, lábbeliek.

Weininger János Karancs, borok.

Csinos József Karancs, borok.

Toldy József Mohács, liszt és dara.

Briglovics J. Mohács, lábbeliek.

Hafner János Kölesd, kelmefestészeti cikkek.

Stern Albert Szt. Lőrinc, ruházati cikkek.

Bálint J. Paks, lábbeliek.

Roha Gizella Paks, női kézimunkák.

Balázs Sándorné Paks, női kézimunkák.

Erdélyi Gusztáv Kölesd, asztalos munkák.

Pécsi kir. ügyészség, rabok által készí-
tett kosaras és szalmafonatos munkák.

Kékly Imre Budapest, szerszámok.

Fehér Miklós Budapest, gazd. gépek.

(Folyt. követt).

Sport.

A koresolya egyleti jégpályán naponta igen élénk a hangulat; szépeink közül sokan látogatják a már meglehetősen helyre állított pályát s vetekednek egymással a kellem és ügyesség kifejtésében. A kezdők igrkeknek, hogy utólrébbék ék a már gyakoroltabbakat, a gyakorlók pedig úde rózsás arccal sikamlanak a pályán végig a nézők előtt.

Öröm fogja el a sport-barát helyet, midő látja, hogy hölgyeink közt is minél nagyobb mértékben terjed a hajlam az erősebb és údirtóbb testmozgás iránt. A bájos koresolyák közül kitűnnek különösen elegans testtartás és könnyed mozdulataik által Bartsóssgh Irén né urhölgy. Jeszenszky Zsóni, Lite Mariska, Nemajovszky és Friedl kisaszonyok, a kikben a már közelebb megtartandó verseny győzteseit reméljük láthatni.

A versenyre nagyon folynak a készülődések, a rendezőség mindent elkövet, hogy ugy sport szempontból megfeleljen a kívánalmaknak mind pedig a közönség részére gyönyörködtető s mulattató részletekben gazdagá tegye azt. A díjak beszerzése végett szétbocsátandó aláírás iverket a lelkes hölgy és uri közönség beces figyelmébe és pártolásába ajánljuk. A díjak csakis tiszteltbeliek lesznek.

Megemlítjük, hogy pénteken a jégpályán katona zene játszik, melyről a t közönség már talragaszok utján is értesítve van; e napon nem tagok 30 krt, a tagok pedig 20 krt fizetnek zene pótlék címén; a nem tagok ezenkívül 50 k belépő díjat is fizetnek.

A jégpálya már legközelebb gyalvala s minden igényeket kielégítőleg helyre állítva lesz.

Az athletikai klubban szorgalmasan készülnek a tagok a vívó versenyekre, melyeket a farsang és a nagybőjt folyamán tart meg. E versenyeken fogja bemutatni a klub a „Csoport” és diszvivást, mely ugy a műtörtök, mint a néző közönségnek élvezetes látványt fog nyújtani. A rendez. mérkőzéseken kívül tréfás „piece”-ekben is bővelkedni fog az estély.

Az estélyre, mely zártkörű lesz, külföld meghívók és programok fognak szétküldetni.

A törvényszék köréből.

Beosztása a pécsi kir. törvényszék bírónak és a segédjegyzőnek 1888. évre:

1. Polgári tanács.

Elnök: Sáve! Ká! mán kir. törvényszéki elnök, — akadályoztatása esetén Szikszay János, esetleg Kissfaludy Imre kir. törvényszéki bírák.

Előadók:

1. Kissfaludy Imre kir. törvényszéki bíró. — Fogalmazóul mellé beosztva Porges Miksa aljegyző;

2. Pilch Antal kir. törvényszéki bíró, — mellé beosztva: Jobszt Béla aljegyző;

3. Kaufmann Nándor kir. törvényszéki bíró, válto és kereskedelmi ügyek rendszertit előadója, — mellé beosztva: Kiss Géza törvényszéki jegyző;

4. Szondy Mátyas kir. törvényszéki bíró, mellé beosztva: Vargha Jenő törvényszéki jegyző.

A tanácsjegyzői teendőkét Kiss Géza, Vargha Jenő törvényszéki jegyzők, Porges Miksa és Jobszt Béla aljegyzők felváltva teljesítik.

Polgári ülések tartatnak rendszerint minden héten kedden és csütörtökön, — válto és kereskedelmi ügyek a már említett napokon kívül előadtnak még szombaton is.

Polgári ülésekbe a szavazó bíró urak felváltva hívatnak be, az egy-egy óra megállapítandó sorrend minden hó elején a törvényszéki bíró urakkal közöltetni fog.

II. Büntető tanács.

Elnök: Sáve! Ká! mán kir. törvényszéki elnök, — akadályoztása esetén Szikszay János kir. törvényszéki bíró.

Előadók:

1. Dömötör Zsigmond kir. törvényszéki bíró;

2. Angyal Pál kir. törvényszéki bíró.

Jegyzők: Gálovits Arthur törvényszéki jegyző, és Brády Attila joggyakornok. Büntető ülések tartatnak rendszerint henteenként: hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton.

III. Telek könyvirostályhoz beosztva:

1. Lukrits István, 2. Bogyay Pongrácz,

3. Váry Gyula, kir. törvényszéki bírák.

Törvényszéki vizsgáló bíró: Czigliány Béla kir. törvényszéki bíró saját ügyi vizsgáló bíró, s felelőviteli ügyek előadója, — mellé jegyzőkönyvvezetőül beosztva Jozgits Béla joggyakornok.

Pertárnok: Perczel Ferenc — törvényszéki aljegyző.

Az 1871. VIII. t. e. 36. § értelmében 1888. évre megalakított fegyelmi bíróság tagjai:

Elnök: Sáve! Ká! mán kir. törvényszéki elnök, rendes tagok: Czigliány Béla, Váry Gyula, póttagok: Angyal Pál, Kissfaludy Imre, jegyző: Kiss Géza törvényszéki jegyző.

Az 1874. 35. t. e. 190. § értelmében alakított közigazgató fegyelmi bíróság tagjai:

Elnök: Sáve! Ká! mán kir. törvényszéki elnök, rendes tagok: Kissfaludy Imre, Czigliány Béla, póttagok: Lukrits István, Bogyay Pongrácz, Kiss Géza törvényszéki jegyző.

Levelezés.

Siklóson, 1888. jan. 3.

Szó! fiatal és törekvő asztalosra Siklóson ugyan rosszul köszöntött be az új év. E hó 2-án ugyanis a sertsévőlésnél szokásos tort épen megakarták űlni, az asztal szépen fel volt terítve, a vendégek már-már szalínlókztak, a midőn a szomszédból rémült arccal értesítették a szorgoskódból háziaszonyt, hogy hivatlanul beközöntött hozzájuk — a vörös kakas, ég a ház teteje. — Elképzelheti a rémületet és zavart. Az elég gyéren érkező segély ajtóablakon át szedte a holmit és vitte annak felé, hogy biztosra vehető — miszerint annak jó részét még csendőrköl sem fogják megtalálni. A ház, a mely csak mostában lett biztosítva és bizony rozoga állapotban volt, teljesen le- és beégett a fiatal iparos nagy kárára.

Mint legtöbb helyen oly asztalosoknál szokásban van, a kik bérelt helyiségekben lak-

nak és nem birnak elég helyiséggel: ez is a nagy mennyiségű fahulladékot a padlársa rakatta, a honnan kosarakban lehorták, Mint a tüzesetről általában beszéltek, a könyhában fára lévő szükség, a tanoncú égő gyertyával! (ami már kész veszedelem) felment a padlásra és vigyázatlansága okozta a szerencsétlenséget.

A tűz sok táplálékot találván a könnyű fában, igen heves volt és így Alt ur — ki tözsomzedja volt, csak a nagy hónak, a mely háza tetejét borította, köszönheti, hogy csak alig kiállott éleveszedé után (családja mérgezettségéről csak nemrég írunk) ismét szerencsésen megmenekült az anyagi veszélytől.

A tüztőlás ügye Siklóson oly primitív, mint csak kis faluban szokott lenni. — Van ugyan két szép és drága feckendő és más hozzávaló eszköz, (nagyresztint a boldogult tüztöltő-gyertya-gyománya) de ugylátszik, nincsen a ki azok használható állapotban tartásáról gondoskodik, mert mint ismételtelen bebizonyult — nem használhatók! — (Az a sok fizetett hajdu a káplárral nem ér rá az ily kicsinyes dolgokra ügyelni?) Továbbá nagy hiba a kevés és többnyire rossz közkút és így e miatt akár egész Siklós elpusztulhatna.

A lakosság legnagyobb része is oly közönnyösen nézi e tüzet és az ahhoz kirendelt katonaság munkáját, mintha csak a mezőn valamely szénaboly égne. Ily körülmény között bizony nagyon is ézető szükség volna egy tüztöltőgyertel alakítása, a mit már e lapok hasábjain hangzottunk is — Erre sokkal nagyobb szükség lenne, mint arra a többféle politikai körre, a mely országos politikával szert foglalkozni és nagy lólköréből többnyire elfelejti — saját érdekét. Tüztöltőgyertel alakítása itt épen nem nagy fáradságba kerülne ügyes embernek, mert hiszen van itt arra elég anyag, csak a hivatott képviselőtűstület is járuljon érdeme szerint hozzá és ne legyen e tekintetben túlságosan szűkmarku (a mi eddig is gátolta ezen szükséges egytel felállítását). Gondolja meg, hogy saját vagyona biztonságáról épen maga tartozik gondoskodni első sorban. Derék jegyzőnkől, ki városunk érdekében már annyi szepet és jót tett, kell ismét e áldozatot elvárunk, hogy bokros teendő dacára e mozgalom érdekében annak élére álljon és megvagyunk győződve, hogy nagy községünk e szegényletes mulasztása csakhamar helyre lesz hozva. Alakítsuk meg tehát saját vagyoni biztonságunk érdekében a tüztöltőgyertel!

P é t e r f i .

Di j j e g y z é k *)

a baranyavármegyei községi és körjegyzők által magán felek megbízása folytán szerkesztendő irományokért szedhető irásdíjakról.

1. Községi bizonyítványok u. m.:

a) vagyoni, erkölcsi, személy azonosságot tanúsító, község kötelekéből történt elbocsátásról szóló, bíróságokhoz végrehajtások alkalmával beadott adóbizonyítványok darabonként 50 kr.;

b) becsületek adó kimutatással 1 frt; c) cselédkönyvek és más igazolási okmányok elnyerésére, valamint adásvételek, örökösödések stb. alkalmával illetékkiszabás céljából kiadott bizonyítványok díjmentesek.

2. Beadványok:

a) a közigazgatás körébe tartozó ügyekben, ilyenek újonc felszólamlások, hadkötelesek és tényleges szolgálatban állók nőülési kérvényei, katona elbocsátás, vagy szabadságoltatási kérvények, — iparhatósági igazolvány kizsgálattatási kérvények, építkezések alkal-

*) Jelen közleménnyel megkezdjük a megyei szabályrendeletek közlését, mit megszakítás nélkül folytatni fogunk. Megyénk közönsége bizonyára szívesen veszi tudomásul ez intézkedésünket, melynek következtében bár lapunk terének egy nevezetes részéről lemondotunk, de szívesen tesszük ezt, mert e szabályrendeletek közlését a közérdek szempontjából szükségesnek tartjuk.

A szerk.

mával a helyszíni szemle megtartásáért beadott kérvények 2 frt;

b) katona felmentési jogcim fennállítását igazoló beadványok a rendes sorozásra már fel nem hívott korosztályokban darabonként 50 kr.;

c) bíróságok, mint telekkönyvi hatóságok köréhez tartozó ügyekben, u. m. telekkönyvi beadványok, dologi jogok szerzése vagy törlesésként a szükséges felzetekkel együtt 50 frt 50 kr. 50 frttől 100 frt 80 kr., 100 frttől 300 frt 1 frt, 300 frttől 500 frt 1 frt 50 kr., 500 frton felül 2 frt;

d) nagykoruak utáni hagyatékot tárgyalásáért beadott kérvények darabonként 2 frt.

3. Okmányok:

a) adásvévesi csere, bérleti ajándékozási életjáradék, örökösödési, halálesetre való szerződések, vagy nyilatkozatokért 100 frt értékig 1 frt, 100 frttől 300 frt 1 frt 50 kr., 300 forinttól 500 frt 2 frt, 500 frton felül 3 frt;

b) szerződések munka vagy szolgálmányokról 2 frt;

c) adólevelek, törlési vagy más nyugtatványokért 30 kr.

4. T é r v á z l a t o k:

ha 1—5 helyrajzi számot foglalnak magukban 1 frt;

ha 5—10 helyrajzi számot foglalnak magukban 2 frt;

10 helyrajzi számon felül 3 frt.

5. L e l t á r o z á s o k:

200 frt értékig 50 kr., 200 frttől 500 forintig 1 frt, 500 frttől 1000 frt 2 frt, 1000 frttől 2000 frt 3 frt, 2000 frton felül 4 frt, a terhek levonása nélküli érték után

6. V é g r e n d e l e t e k:

a) a jegyzői irodában szerkesztettekért 2 frt;

b) a végrendelező lakásán szerkesztettekért 3 frt.

7. H a l á l e s e t f e l v é t e l e k:

a) a felek kívánságára felvettekért díjmentes;

b) az 1877. évi XX. t. c. alapján felvettekért, melyek a hatósághoz hivatalból terjesztendők fel díjmentes.

8. M á s o l a t o k:

bármintemű okmány másolatai ivenkint 50 krajcár.

9. F e l z e t e k:

darabonként 20 kr.

10. M i n d e n n e m ű b i z o n y l a t o k:

melyek hivatalos felhívásra a hatóságokhoz terjesztetnek be, díjmentesek.

J e g y z e t.

1. Értéknek az tekitetik a mi illetékszabás alapját képezi.

2. Ha tervázat — leltározás vagy végrendelet készítés céljából a jegyző szék helyén kívül működik, a kitett irásdíjon felül természetben kiszolgáltatandó fuvarban részesül.

3. Azon okmányok, melyek a jegyző hibájából, ol illető hatóság, vagy bíróság által visszautasítottak, újból ingyen állítandók ki.

4. Jelen díjjegyzék megerősítésével, minden ellenkező gyakorlat, vagy szabályrendelet megszüntnek tekintendő.

967 1887 szám alatt hozott közgyűlési határozat folytán kiadta:

Bartosságh Imre, s. k. főjegyző.

71970 sz. IV. 1. Magy. kir. belügyminister: Bemutatott, Budapesten, 1887. évi november hó 9-én, a miniszter helyett:

L u k á c s G y ö r g y, s. k. államtitkár.

H I R E K.

Sennyei Pál báró †

Az országnak nagy halottja van. Sennyei Pál báró országbíró, a földrendező elnöke hosszas szenvedés után meghalt 3-án, 66-ik évében Budapesten. Vele a magyar konzervatív párt volt vezére szállt sirba, ki azonban utolsó éveiben a szabadelvű kormányzattal kibékült. Neve a történelemé. Halála hírért a királyi családtól kezdve mindenki megilletődéssel és sajnálkozással fogadja. Nyugodjék békében.

Megei közgyűlés.

Baranyavármegye évnegyedes rendes közgyűlését 1888. január hó 9-én délelőtt 10 órakor tartja a megyei gyűlési teremben. A napirendben, mely 37 pontból áll, tárgyai között az alispáni évnegyedes jelentés, a közigazgatási bizottságnak öt tag kiegészítése, az 1888. és 1889-ik évekre leendő kirendelés, az igazoló- és állandó bíráló választmányának 1888-ik évre leendő megalakítása és a jegyzői vizsgaválasztmány két tagjának 1888., 1889. és 1890. évekre leendő megválasztása foglalják el az első helyet.

Változás áll be legközelebb pénzügyigazgatóságunk vezetéseben, amennyiben hírszerint annak igazgatója: Hammer Károly kir. tanácsos Temesvárra helyeztetett át. Midőn e hírt közöljük, egyuttal értesülésünk nyomán megjegyezzük, hogy nem gondoljuk, miszerint azt később meg kellene cáfolnunk.

Álarcos bál. A pécsi négyteljűt saját pénztára javára f. é. január hó 9-én azaz hétfőn a Hattyu-teremben, a katonai zenekar közreműködésével álarcos bált rendez, melyre a n. é. közönség tisztelettel meghívatik. Izleles jó ételkről és italokról gondoskóva van. Belépti díj személyenkint 1 frt, páholy 6 frt. Jegyek előre válthatók Valentin Ottó könyv- és zeneműkereskedésében és este a pénztárnál. Kezdeté este 9 órakor.

Az újví üdvözlétek megváltásához ifj. Pap József utólagosan 1 frral járult, melyért a szigeti külvárosi plebánus lapunk utján köszönetét nyilvánítja.

A pécsi kir. törvényszék elnöke Bernáth Béla ügyvédjelöltet díjtalan joggyakorokká nevezte ki a mohácsi kir. járásbírószághoz.

Hymen. Braun Gábor borügynök eljegyezze Eisner Laura k. a. t.

Felolvasás. A kereskedő ifjak egyesületében vasárnap d. u. 5 órakor dr. Nemes Vilmos tart felolvasást „a nihilizmusról.” Vendégek szívesen látatnak.

Magyar művész halála külföldön. Weber Ferenc festő, városunk szülőtte, volt müncheni festőművészeti akad. tanár meghalt Münchenben december 28-án, 58 ik évében. Szerencsés esetével a jelenkori festők között kiváló helyt vívott ki magának. Bár régóta eltávozott Pérsről, az összekötést itt lakó jó barátával mind végig fenntartotta és ápolta.

A legközelebbi városi közgyűlés február hó 29-ikére tüzetett ki: e hosszú határidő a zárszámadások befejezhetőse céljából szabotat. A törvény értelmében ezennel csak minden 2-ik hónapban lesz rendes közgyűlés. Rendkívüli közgyűlés a felmerülő szükség szerint mindenkor tartható.

Halálozás. December 28-án Főherceg. Lakon meghalt Schwerdtner Gyuláné, szül. Wittelsbach Ilona asszony 24 éves korában. A rendkívüli szép és kedves asszony halála felett ismerői körében általános a részvét. A kérelhetetlen halál benne nemcsak a szerető hitves, hanem 2 kis gyermeknek jó anyját is rabolta el. Temetése 30-án délelőtt 10 órakor volt öríási részvét mellett.

Silvester estélyek. Régebben a „Dalárda” ünnepelte csak meg nyilvánosan az év utolsó

Kremling Károly

kárpitos és díszítő-üzlete, József-utca 28. szám.

Elvállal minden e szakba vágó kárpitos és terem-díszítési munkát nem különben szobák kárpitozását, továbbá kaphatók ugyanott

kész butorok

u. m. pamlagok, ottománok, egész garnitúrák, a legdizsesebbtől a leegyszerűsrig, minden a legjutányosabb árak mellett

Megrendelések vidékre is eszközöltetnek, ugy mindennemű javítások is.

Minták és árjegyzékek bérmentve.

Pontos és telkiismeretes kiszolgálásért keszekedik

Kremling Károly

Pécsett

2020

Valódi
gummi- s hálhólyag-árak,
párisi szivacsok
stb. nagy választékban kaphatók

GRÜNBAUM ALBERT-nél,
Király-utca 15 sz. Hattyúépület.

FARSANGI CIKKEK!

fűzértánc-jelvények,
báli meghívók.

Cotillon turák,

legujabb táncrendek,

modern lzléses alakban kaphatók

Engel Lajos

(ezelőtt Traub)

könyv-, papir- és zeneműkereskedésében Pécsett

Több száz szobara folytonos készletben tartok
asztalos- és kárpitos butort

a leegyszerűsrig kivitteltől a legfinomabbig csakis szolid minőségben leg-
cselebb gyári árak mellett

STEINBACH SÁNDOR

kárpitos díszítő és bútorgyáros

Budapest. Ferencz-József-ter 6.

Menyasszonyi kelengyéknek és nagyobb mérvű berendezések
nél megfelelő engedély. Különbösen ajánlható: A kedvelt raga-
nos agybeték (egész agyberendezés egy darabban) dbja 12 frt.
Ugyanez mint ottomán használható 14 frt. a birnevés garcon-
látmányok (támlány-árak 30 frt saját szab. találmány 2072

Képviseletésem Pécsett

Lederer Manó kárpitos úrnál Pec. Fő-utca,
hol raklárám összes bu forának főnyképei és szívetmintái megtekinthetők.

VALENTIN KÁROLY fia

könyv- és zeneműkereskedő Széchenyitér

Regi zongorák

ujakkal becsereítet-

nek Vétel részlet

fizetésre is eszkö-

zölhető nálam.

Hosszu szárny

zongorák rövid

stutz zongor-

ákra átalakít-

atnak.

zongora-szekrények minderele nagyságban kaphatók.

20

NEUSTEIN-FÉLE *szukrozott*

SZT. ERZSÉBET

vértisztító

LABBACSOK.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacsokat, melyek mentesek minden artalmas anyagtól s a legnagyobb eredményvel használhatók az altesti szervek bete ségeinél, könnyen használtak s vértisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb s a mellett egészen ártatlanabb

— Székrekedések —

a legtöbb betegségeknek e biztos forrását olvasni és cukrozot alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacso dr. Pitha udvari ta acsostól igen megtisztelő bizonyítvánnyal lettek kitüntetve.

Egy 15 labdacso tartalmazó doboz 15 kr. Egy henger (8 doboz 120 labdac) ára csak 1 frt o. e.

OVÁS! Minden doboz, a melyen e czég: gyógyszerár szum heiligen Leopolde nem áll és a hátsó oldalán vé-ljegyünkét nem hordja, hamisítvány, melynek megvételeitől a közönség óvat-
tik. Igen kell figyelni, hogy ne ressz s nem csak semmi eredményt fel ne mutatható, de épeneséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határ szótlan Neustein-féle Erzsébet labdacso-
vat kell kérni és ezek a boltokban a használatt utasításon az itt látható aláírással vannak ellátva.

Foraktár Pécssett: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph. Belváros. Ecke d r Planken und Spiegelgasse. **Foraktár Pécsett:** Szécs Zsigi és az Irgalmasok gyógyszerárában.

Január 1-vel új előfizetést nyitunk a

„MERCUR“

hiteles sorsolási tudós nóra

18. évfolyam.

A nagyszámú sorsolási lap közül a „Mercur“ az elismert megbizhatóságával és legelő eleében hasznavehetőleg és világsan szerkesztett huzási jegyzékével fogya kitűnik, miáltal olvasó körének elismerését már kezdeltől fogya megrverte. — A huzási listromokon kívül a „Mercur“ minden bulivalat közül, mely a hozgazdaság kezeskedelem, pénzügyi fogalom terén előfordul, mely oknál fogva minden értékpapir tulajdonos különösen pedig tőkés számára egy szaklapot képez, melyben hasznos bulivalokat húzhat.

A „Mercur“ magyar-német szövegeben hópapoukint 2-3-szor jelen meg, szükség esetén többször is, azonban nyomban minden nagyobb és fontosabb huzá- után.

Minden előfizetőnyen kapja a „Mercur“

18. évfolyam

A nagyszámú sorsolási lap közül a „Mercur“ az elismert megbizhatóságával és legelő eleében hasznavehetőleg és világsan szerkesztett huzási jegyzékével fogya kitűnik, miáltal olvasó körének elismerését már kezdeltől fogya megrverte. — A huzási listromokon kívül a „Mercur“ minden bulivalat közül, mely a hozgazdaság kezeskedelem, pénzügyi fogalom terén előfordul, mely oknál fogva minden értékpapir tulajdonos különösen pedig tőkés számára egy szaklapot képez, melyben hasznos bulivalokat húzhat.

A „Mercur“ magyar-német szövegeben hópapoukint 2-3-szor jelen meg, szükség esetén többször is, azonban nyomban minden nagyobb és fontosabb huzá- után.

Minden előfizetőnyen kapja a „Mercur“

sorsolási évkönyvét

1888-ik évre

mely teljes hátralék-kimutatást az összes 1887. decemberi végégi kisorsolt és még be nem váltott magyar, osztrák és külföldi sorsjegyekről tartalmaz. — Felemlik még az általános sorsolást naptárt 1888-ik évre

mely az összes magyar, osztrák és külföldi sorsjegyek és kisorsolando magyar értékpapirokat tartalmazza.

Mindamellett, hogy a „Mercur“ anyaga napról-napra szaporodik, a lap előfizetési ára változatlan marad és pedig

egész évre 6 frt

bérmentes postai széküldéssel együet. — Mutatványsszámokat kívánatra egy egész hónapig ingyen és bérmentve küldetők.

Előfizetéseket elfogad

2080 A., MERCUR- kiadóhivatala Budapest, V. Dorotyá-utca 12. sz.

Kellmetlen szájszag és fogtájás ellen.

Érdem-éremmel kitüntetett

Schulhof Károly Róbert

manchesteri lakós által feltalált és

osztrák eszásári kizárólagos magyar k. r. szabadalmat nyert

Szopiana-Szécsasz.

Ára kicsinyben 1 üvegnek: 1 frt 05 kr. o. é.

Raktárak: Sipőcz István gyógyszerésznél Pécsett, Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb vidéki gyógyszerárban. — **Bíró János** gyógyszerész úrnál Kolozsvárott.

Foraktár: Dr. Schulhof Adolf úrnál Pécsett.

Több mint 800 elismerő bizonyítvány orvosi tekintélyektől előmutatható.

napját, a legutóbbi két-három évben a „Pécsi Dalkoszuor” is, 1887-ben pedig már három helyen temették el nyilvánosan az ő esztendőt, u. m.: a „Pécsi Dalárda”, „Dalkoszuor” és a Zsolnay gyúrosaiól alakult „Radau klub”. A „D a l á r d a” ez estélye a süresarnokba szép számú közönséget vonzott. A kardalok sikerültek. Hasonlóan a magyar és német nyelven előadott humorisztikus magánjelenetek is. Hogy a műsorba felvett darabokból kihagytak, előnyűl nem róhatjuk fel a Dalárdának. Előadás után tánc nem volt s így a közönség csak éjjel mulatott. A „Dalkoszuor” mulatságára, mely táncol volt egybekötve, annyian jöttek el, hogy a Hattyu termét a közönség zsufoltság megtöltötte. A kardalok kiváló precizitással adták elő, úgy a 12 számból álló humorisztika előadása magyarul és németül felváltva folyton kacagató derült hangulatban tartotta a nagy közönséget. Különösen kiűnt Dul F. magánjelenetben; ezenkívül a 24 versből álló helyi érdekű tréfas magyar couplek is nagy tetszésben részesültek. Terűnk szűk kerete nem engedeli, hogy valamennyi szereplőről egyenkint megemlékezzünk, elég ha az ott jelentvőknek igen jól mulattak egytől-egyig sikerült műsor előadása fölött. Éjjel után Jónás Janosi zenéjére táncra perált a fiatalok s kitartóan járta reggelig. Általános panaszként említjük fel Zádria vendéglősnök ez estélyen teljesen élvezhetlen asztali borát s az ételek tulesigazott árát, ami szűgyen és fölötte borszantó az olesó hus és bor mai világában. A schulvereinos „Radau” klub a „Hétféjelelem”-hez címzett vendéglő emeleti termében tartotta német előadásokkal fűszerezve poharzás közt a Silveszter estélyt, melyre a „gutgesimt”-ek közül számosan megjelentek s fogyasztották Dollinger kifogástalan zamatu borát, no meg árpevelő hordószámra.

„Az orvosi ugn. tudományról” című cikksorozatunk folytatását, miután halaszthatatlan közleményeink annyira felszaporodtak, hogy azoknak még mai mellékletűnkkel sem adhatunk elég helyet, térhiányából kénytelenek vagyunk elhalasztani.

„Részletes tan- és óraterv” címen Schmitt Boldizsár szabolcsbányatelepi igazgatótanító egy vastag, 390 nagy oldalra terjedő művet szerkesztett, melynek tárgya az osztatlan tiszta magyar tannyelvű népiskola összes tananyagának hetekre és félévokra való beosztása, tekintettel a csoportosítás elvére és a reáliskola külön tanítására, módszertani utasításokkal és felvilágosító példákkal, általános és részletes óratervekkel a miniszteriális és kath. püspöki kar által kiadott tanterv alapján tanítójelöltek, tanítók, hitoktatók, népiskolai igazgatók és tanfelügyelők számára. A mű, melyre még visszatérünk, S. Salamon József tanfelügyelőnek, a „népoktatásügy lelkes bajnokának, a tanítók legőszintebb barátjának” van ajánlva. Ára 1 fnt 50 kr.

Szilveszter estéjén igen sikerült, tಂಬolával egybekötött mulatságot rendezett a pécsvárdi intelligencia a nagyvendéglőben. A négyeseket 18 pár táncolta.

Vonatközlekedés megszüntetése. Miután a Duna befagyott, a gőzkompp közlekedése Gombosnál beszünttetett; azt hisszük a Zomborba, Szabadkára az államvasutakon utazóknak teszünk szolgálatot, midőn ezt tudomásukra hozzuk.

Gyászhir. V é r f y I l l é s j ó s á g b é r l ő, Vaniss Sándor megyei aljegyző sógora meghalt december 31-én, 45-ik évében Tapoleván. A korai elhunyat özvegye Vaniss Berta s 3 gyermeke: Vilma, Béla, Aladár siratja s lapunk is egyik legpontosabb törzselőfizetőjét veszítette el benne. Hült tetemei 3-án Oesár-

don, a családi sírboltban tetették örök nyugalma. Nyugodjék békében.

A dárdai nagy vendéglő ez év első napján ment át a község tulajdonába. — A nagy vendéglő, melyet eddig a dárdai uradalom adott ki magánbérletnek, annyira el volt hanyagolva, hogy kivánatos a nagy község tudomására hozni a tulajdonváltozást és a létesítésbe vett kedvező felszerelést és kezelést. A vendéglő felett a tulajdonjogot a község gyakorolja, melyet ezuttal Pavlicsek János vendéglősnök adatott ki bérbe, azon féttél alatt, hogy köteles a községnek saját vásárolt borait mérni. A bor vásárlásával egy 5 tagu bizottság volt megbízva, köztük több szakértők; a bizottság működéséről előmerőleg nyilatkozhatunk, mert, mint alkalmunk volt meggyőződhetni, — írja levelezőnk — kitűnő borokat vásárolt. . . S a vásárolt pompás borok olesó áron adatnak el, többek közt csak azt említjük fel, hogy egy palack kitűnő szülvásbor 40 kr. Az utazó község érdekében megemlítjük, hogy a vendégszobák kényelmesen berendezettek, s nem lesznek ezután kitéve azon kellemetlenségnek, hogy az éjjeli vonattal érkezők nem kapnak szobát, mint az eddig nem volt ritkaság.

Tolna község s a katonaság. A tolnai előjáróságok a mult hóban arról értesítette a 10-ik huszárezrednek ezredparancsnoksága, hogy a kaszárnya istállólóiból származó trágyának egy részét jövőre vissza fogja tartani és pedig oly mennyiségben, a mely a komisz szalmán túl, külön a tisztség által pótolat szalmának megfelel, vagy az ennek megfelelő szalma mennyiséget szállítsa jövőre a község. Miután a község ragaszkodott szerződés biztosította jogaihoz s ezen értesítés figyelmen kívül hagyásával a trágyát egészen kívánata továbbra is elhordatni, a katonaság a trágya elhordását a mult hóban fegyveres erővel megakadályozta. Ennek folytán a község az alispáni hivatalhoz folyamodott, Az alispáni hivatal megkereste a nevezett ezred parancsnokságát, hogy Tolna község részére az eddig háborítlanul birt s szerződésen alapuló jogokat jövőre is elismerni s biztosítani sziveskedjék. Az ezred parancsnokság ezen átiratra adott válaszában, azonban nem hajlandó az ügy békés megoldására azért, mert a községnek az állammal van szerződése — s az a szalma, mely a tisztek által a komisz szalmán túl adatik ezek tulajdonát képezvén, az abból nyert trágyára — Tolna község az állammal kötött szerződése alapján — mint az átirat mondja — annál kevésbé tarthat igényt, mert a jelen esetben az állam — a többlet szalmára tulajdonosként szereplő Eskadronnal éppen nem ugyanazonosítható. Az ezredparancsnokság ezen tagadó válasza folytán Tolnamegye alispánja a további köteleességszerű lépések megtehetése végett az érintett szerződés kivonatanak visszajuttatása irántmár megkereste a parancsnokságot s ennek visszaérkezével a község jogainak megőrzése, illetőleg sérelmének orvoslása végett egyenesen a honvédelmi miniszteriumhoz fog fordulni.

Az esküdtzéki tagok folytatolagos névsora (a 2-ik évnegyedre). II-ik osztály: Salamen József, Kardos Kálmán, Várhely Ferenc, Foryay Iván, Bartosságy Imre, Németh József ügyvéd, Erreth János, Szuly János, Hinka László, Szántó Antal, dr. Krausz Jenő, dr. Jóhán Béla, dr. Kossutányi Ignác, dr. Kerék Mihály, Subá Rezső, Vogl János, Járányi István bábos, Zelesny Károly, Eisenhut Béla, Sipőtz István, Németh Béla ügyvéd, dr. Ludvig Ferenc, Ráth Mátyás, Eizer János, Weidinger Nándor, dr. Krasznay Miklós, Bence Sándor, Igálics Radivoj, Vaszary Gyula, Ziegler Tivadar, Galamb Gyula, Rozsics Sándor

Piacsek Gyula, Schneider István, Reberics Imre, Kovácsics Károly kereskedő, III-ik osztály: Kerese Kálmán, Sillay József, Dunszt Pál, Kengyel Mór, Szautter Gusztáv, Csigó János, Asztalos János, Kallinger István, Dobszay Antal, Aidinger János, dr. Trixler Rudolf, Papp István, Simontay János, Nick Károly, Ferenczy István, Hoffer Károly, Fischer Ferenc ügyvéd, Grünhut Ignác, dr. Schaurek Bódog, Stern Károly, Pleininger Ferenc, Kovácsics Antal, dr. Lukács Adolf, dr. Schwarcz Frigyes, Piacsek Károly, Hillebrand Ferenc, Németh Béla, Kremling Károly, Ribás János, Plainer Lajos, Kindl József, Engl József, Weiller János, Horváth Géza, dr. Daempff Sándor, dr. Bors Emil. IV-ik osztály: Hübling Viktor, Barnaky Gyula, Kovács Mihály, Erreth Kálmán, Eibach Emil, Blauhorn Antal, Sostóty Gyula, Szieberth Nándor, ifj. Scholer Antal, Taizs Mihály, Krasznay Mihály, Lítke József, Repics Vince, Hartl Ferenc, Szeifritz Antal, Pilásznánovits Pál, Zsiga László, Bubreg Antal, dr. Tróber Aladár, Ott Márton, dr. Fürst Győző, Lill János, Hegedüs Imre, Ratkovics Ferenc, Vörös Mihály, Beck Gyula, Tarr István, dr. Löwy Lipót, dr. Czierer Elek, Zsolnay Imre, Mesterházy Károly, ifj. Horváth Antal, Ollé István, Bolgár Kálmán, Hajdu György, dr. Erreth Lajos.

A megyenél egymást érték e napokban a gyűlések, miknek megtartását a közeledő közgyűlés tette szükségessé, 4-én nyugdíjválasztmányi, 5-én állandó választmányi ülés volt, 8-ikán lesz a számonkérő ülés, 9-ikén a közgyűlés és 16-án a közigazgatási bizottsági ülés.

Itt a farsang, melynek első hírnöke — mint mindig egy ezuttal is a ma, 7-én tartandó jogászbál, utána 9-ikén lesz a nögetél álarozos bálja, 28-án lesz a kaszinóbál, február 4-én pedig az athléta bál, melynek meghívói ma osztatnak ki, s mely minden tekintetben az ideai farsang legfényesebb mulatságul ígérkezik.

A baranya-szent-lőrinci társaskör december 29-én tartotta tisztújító közgyűlését, Trixler Károly főszolgabíró, a „Társaskör” igazgatója, elnöki jelentésben teljes képét nyújtotta a „Társaskör” működéséről, mely legfőképp az irodalom pártolásában állott, úgy, hogy a csekély összegű budgetből 1887. évben 256 fnt fordítottat irodalmi célra. A társaskörnek immár mintegy 508 kötetnyi könyvtára van, melynek igénybevétele igen örvendetesen fokozódott A tisztújítás következőképpen ment vége: Igazgató: Trixler Károly. Pénztáros: Benyovszky Elemér. Titkár: Engel Zsigmond és Benyovszky Mór. Ügyész: Kustus Lajos ügyvéd. Választmányi tagok: Nádossy Kálmán, Nádossy István, Pólt Károly, Lasberg Arthur gróf, Benkő Gyula, Rameshofer Sándor dr., Szilágyi György, Löffler Vince, Kustos Lajos, Krasznay Mihály, Vagner Adolf, Jeszenszky Ferenc, Országh Lajos.

A pécsi kereskedelmi és iparkamarától nyert értesülés szerint „F. W. Grosse-Fabrik Delitzsch (Deutschland)” nagyobb mennyiségű magyaróra fára állandó vevőül ajánlkozik. A magyaróráknak lehetőleg ágmentesnek, 1 méter hosszúnak és 1 cm. átmérőjűnek kell lenni. Ajánlatok feltévezzet gyűroshoz intéződnök.

„A hitelszövetkezetekről” című cikliknkre, melyben egy rég hallgató s kiválóan magas állásu munkatársunk mondja el magvas nézeteit, e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.

A vízvezeték ügyében f. hó 9-ikén folytatni fogja a város a tárgyalásokat Schwarcz báró meghatalmazottjával.

† **Dorsch Károly** a dunagőzhajózási társaság építőmérnöke meghalt 5-én 59-éves korában. Nyugodjék békében!

Iparosok és kereskedők statisztikája. A mohácsi iparosok és kereskedők száma 486 és pedig kereskedő 97, iparos 389. A 389 iparos összes kereseti adója 3579, míg a 97 kereskedőé 3129 frt 96 kr.

Hímlő Dárdán. — Oriási mérvben lépett fel a hímlő a dárjai járásban, s minden községen roppant percbenben szedi áldozatát. Laskó községben hímlőben meghaltak száma meghaladja a százat. — Utóbbi időben Dárdán is mutatkozott a hímlő; s ma már nyolcan fektetnek benne. — Ennek alapján dr. Jellahecz Károly járási orvos az iskolák beszűntetését hozta javaslatba, mit a járási főszolgabíró fogyanatott is.

Baranyamegyei irodalom. Jung Ferenc batinai tanító előfizetési felhívást bocsátott ki, tudatván abban, hogy „A téves nevelési rendszernek áldozatai, vagy a társadalmi erkölcs hanyatlásának okai” címen a nevelés köréből vett rajzait sajtó alá rendezi. A mű, mint a felhívás mondja, magában foglalja a mai korban lábra kapott téves nevelési rendszer mód szerűt, benne foglalva találjuk e rendszer nevelési működésének mikéntjét — továbbá — káros hatásának eredményét — biographicus alakban bemutatását eszközöl a életből merített esetek után. A helyes nevelési szabályra rá mutat, és rávezeti a szülőt, nevelőt, hogy a ferdeségekre vezető hibák és elvek elhagyásával miként kelljen nevelnie. Műve továbbá a téves rendszer nevelési elveinek feltűntetésével magyarázatot ad arra nézve is, hogy az öngyilkosságok, defraudációk, társadalmi tévelygések, erkölcsi disszociációk alapjai, (melyeket a napi sajtó oly gyakran regisztrál) mikben rejlenek és mily nevelési módszer készíti azon bajokat elő. A mű ára 85 kr. leend.

A pécsvári kaszinó január 1-én tartja tisztújító közgyűlését. A volt elnök: Máté Odón szolgabíró megköszönve az iránta eddig tanúsított bizalmat, állásáról leköszönt s ámbár újból, egyhanglag megválasztatot, előbbi kijelentéséhez ragaszkodott s Driesz József ügyvédet ajánlotta a megválasztó állásra, ki is megválasztottat s a választást elfogadta. Jegyző: Fellinger Albert, pénztáros: Brunsch János, könyvtárosok: Czifligyi Ede.

A mohácsi járás adóhátralékok az előírt 216,116 frt 38 kr egyenes adóból 30,937 frt 19 kr., miből Mohács városára 11,872 frt 52 kr. esik.

Érdekes új lap. A lapokban eleve jelzett „Házi Közlöny” első száma megjelent Aradon, Zárar Odón szerkesztése alatt. Örömmel jezzük ez új lapnak hozzáik és beklődött első számát, mely mind elegans külseje, mind becses tartalmával a legjobb benyomást gyakorolhat ránk. Ily gazdag s becses tartalommal e lap év végével egész lexikonját fogja képezni a hasznos és praktikus ismereteknek, s mint ilyen, háztartással bíró egyetlen egy családunk olvasó asztaláról sem szabadna hiányoznia, mert a míg házi gazdálkodási cikkeivel, képeivel, hasznos tudnivalóival, házi receptjeivel kellemesen szórakoztatja, oktatja a házigazdát s a ház asszonyát a háztartási és házi gazdálkodás legkülönbözőbb ágaiban, addig mindezekkel bő s biztós forrást nyújt az anyagi érdekek s jólét előmozdítására. Berendezés, gazdag és mindenre kiterjedő anyai a szakavatott kezre vall. Előfizetési ára e kéthetenként megjelenő lapnak: egy évre 3 frt fél évre 1 lat 50 kr., negyed évre 75 kr., mely is ennyi hasznos anyaggal szemben nagyon olcsónak mondható, ingyen mutatványszámok rendelkezésre állanak.

Zsidó egyházi dalok magyar nyelven. Eddig a zsidó egyház vallásos szertartásai alkalmával csak a régi zsidó nyelven írt dalokat énekeltek. Most azonban egy nagy nevű költőnk, Kiss József, magyar nyelvű vallásos zsidó dalokkal ajándékozta meg a zsidó egyházat. Kiss Józsefet ugyanis a budapesti zsidó hitközség már régebben megbízta, hogy a zsidó egyházi szertartások alkalmával használt zsidó dalok helyébe magyar egyházi dalokat írjon. Kiss József e megbízásnak megfelelt s a budapesti síp-utcai egyházi helyiségben bemutatni megszámuna közzéadás előtt szertartások énekeit, melyek megzenésítve s zsidó egyházak szertartásainál lesznek használndók. A magyar zsidó egyházi énekladók részben egészen ön-

állóan, részben pedig a régi zsidó dalok figyelembevételével készültek.

Elővigyázat!!! A közönség köréből utóbbi időkben többször panaszokdát, hogy az egyedül valódi, sok év óta a közönség által annyira megkedvelt Brandt Richárd svajci apdacsai helyett jó pénzért is utánzatokat kapnak. Ajánlatos tehát a vásárláskor azonnal a szelencéről a rajta levő használati utasítást eltávolítani és meggyőződni arról, hogy a védjegy egy fehér kereszt-e vörös mezőben és névszerűt Richárd Brandt-e? Minden más különjén, Brandt Richárd svajci lapdacsai gyűjűnt adott készítmények visszatartandók.

A gyűrő-gyógyómszernek (Massage) rövid idő óta az orvosok Brázay Kálmán sóborszeszét ajánlják, mely minden nagyobb fűszerkereskedésben és gyógyszerárban kapható. Hogy mily kitűnő hatása van a sóborszesznek zsugorok, bűnűlások és csuzos bántalmak ellen, bizonyítja Lőrincy Ferenc dr. előkelő főorvosi orvosnak és az orvosok orsz. egyesülete titkárnak egy Brázayhoz intézett elismerő levele, melyben tudatja, hogy a fenti bajok ellen nagy sikerrel használja Brázay sóborszeszét.

Vegyes hírek. A bajai holt Duna meder (Sugovica) hajózhatóvá tételére a közlekedésügyi miniszter elrendelte a tervek elkészítését a bpesti m. kir. folyammérnöki hivatal által, utasítva azt a szükséges felvételeknek azonnal leendő megkezdésére. — Ugyancsak Baján selyemgubó-raktár építése tervezetik, mit 1-2 év múlva selyemfomó-gyár fog követni. — Rácz György kulai nagybirtokos 3500 arny frankot adományozott szegény iskolás gyermekek segélyezésére. — Eszék városa elhatározta, hogy az u. n. „ujváros”-ban templomot épít, mely célra 10,000 frt szavazott meg. — Topolyán egy telén életelen fejnélküli borjut ellett. — Bezerédj Pál miniszteri meghatalmazott nem rég Eszéken járt s ott alkudozásokat folytatott egy selyembaváló hivatal létesítése céljából.

Törvényszéki e arnok.

Polgári ügyek.

Előadatot 1887 december 29-én Kissfaludy Imre tszéki bíró által: Molnár József és nejének Lukács Jvó elleni perök birtokba helyezése iránt. — Kovács Ferencné Bernáth János és Bernáth Mihályné elleni per 1300 ft s jár. iránt.

Ugyanakkor Pilch Antal tszéki bíró által: Denk János pécsi illetőségű elmebeteg cipész gondnoksági ügye. — Weithofer Ferencnek s nejének Bayer Anna Klinger elleni perök tulajdonjog iránt. — Klinger József s nejének Popovits Siánko elleni perök tulajd. bekehl. törése iránt.

Ugyanakkor Kaufmann Nándor tszéki bíró által: Nödling Gáspár s nejének. Rosenthal Fülöp s neje elleni perök tehermentesítés iránt. — Trenkert Henriknek, Rosenthal Fülöp s neje elleni per tehermentesítés iránt.

Ugyanakkor Szondy Mátyás tszéki bíró által: Nyulási Ferenc s nejének, Schwartz József s neje elleni perök birtok iránt. — Szabó Juliánának, Balogh Ferenc elleni póre tulajdonjog iránt. — Nagy Berta Dávid s nejének, Simon György elleni perök birtok iránt.

Büntető ügyek.

Január 2-án Kohn Lajosné elleni vétkes bukás. miatt. — Marics Péro ellen súlyos testi sértés miatt. — Január 4-én Kepner Henrik elleni lopás miatt. — Glaub János ellen súlyos testi sértés miatt. — Bakó István és neje Bánó Rozália ellen halált okozott súlyos testi sértés miatt.

Január 7-én Advegy Pap Györgyné elleni lopás miatt. — Lőrincz Ödön és Bem Károly y elleni lopás illetve orgazdaság miatt. — ifj. Gaszlauer András elleni hatóság elleni erőszak miatt.

Gabona arak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. királyi vásár 1887. évi december hó 31-én tartott heti vásáron.

Buza	ősz	6 frt 70 kr.	6 frt 30 kr.
	tavaszi	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj	— frt — kr.	— frt — kr.
	ősz	— frt — kr.	— frt — kr.
Kétszeres	ősz	5 frt 70 kr.	5 frt — kr.
	uj	— frt — kr.	— frt — kr.
	ősz	— frt — kr.	— frt — kr.
Rozs	ősz	5 frt 40 kr.	5 frt 30 kr.
	ősz	5 frt 60 kr.	5 frt 40 kr.
	tavaszi	6 frt 20 kr.	6 frt — kr.
	uj	— frt — kr.	— frt — kr.
	ősz	— frt — kr.	— frt — kr.
Árpa	ősz	5 frt 50 kr.	5 frt 49 kr.
	tavaszi	— frt — kr.	— frt — kr.
	uj	— frt — kr.	— frt — kr.
Bükköny	—	— frt — kr.	— frt — kr.
Repe	—	— frt — kr.	— frt — kr.
Kukorica	—	— frt — kr.	— frt — kr.
Széna	—	5 frt 80 kr.	5 frt 50 kr.
Szalmu	—	2 frt 80 kr.	2 frt 60 kr.
	—	2 frt 10 kr.	2 frt — kr.

Baresi sertéshizlító részvény-társaság heti tudósítása.

Hizlálásban levő állomány 1514 drb. — Ebtől leoltésre érett 150 drb. — Takarmányárak: Tengeri dara 6 frt 70 kr. — Árpa 7 frt 20 kr. — Tengeri 6 frt. — Árpa 6 frt 70

A magyar Ieszmítelő és pénzváltó-bank baresi raktárának kimutatása.

Készlet dec. 15. 71125 mm. 538950 frt biztosítással. Beraktárak: 31. 6722 mm. 48200 frt biztosítással. 7784 mm. 587150 frt biztosítással. Kiraktárak: 10214 mm. 72300 frt biztosítással. Készlet: 67634 mm. 514500 frt biztosítással. Részletezés: 27678 mm. buza, 2594 mm. rozs, 2101 mm. árpa, 5916 mm. zab, 23515 mm. tengeri, 913 mm. repec, 3690 mm. gubacs, 1927 mm. különféle.

A pécsi sertéshizlító és előlegezési társaság heti tudósítása.

Állomány 554 drb kövér. — 585 drb félkövér. — 487 drb sovány. — 400 drb süldő. — Az uzlet élénkül. — Arak emelkednek. — Kővér válogatott 45 48 krig. — Félkövér 44-46 krig kilogrammeként, 45 kr. életsuly páronkénti leszámitásával. — Sovány sertés — krig. — Süldő 37-40 krig kilogrammonként elősúlyban. — Kukorica ára 6.40 — 6.80 mm. — Uj kukorica 5.60 — 4.80 — Árpa 6 — 6.20 — Darálás 50 kr mknkt.

A szerkesztő üzenete.

Z. Dárda: A gázvilágítás Pécssett 1871. évben hozottat be.

Felölös szerkesztő és lap tulajdonos **FEILER MIHÁLY.**

Hirdetések.

Tüzifát leszállított árért szállít **Pintér József.**

Árverési hirdetés

A siklósi kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Patnoki József** siklósi lakos végrehajtónak Boros József siklósi lakos végrehajtást s nevedő elleni 167 frt tokekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az árverést a siklósi kir. járásbírószág területén levő, siklós nközségben fekvő a siklósi 303 sz. tjkben felvett 350, sz. háznak Boros Józsefet illető felére 130 frt — ugyanott felvett 5975. sz. részletnek öt illett felére 62 frt a siklósi 1262 sz. tjkben felvett 2417 hrsz. felsőszékneg Boros Józsefet illető felére 118 frt. — 4470 hrsz. részlete az 1881. 60. tez. 156. §. értelmében egészen 122 frt. 4959. hrsz. fekvőségnek Boros Józsefet illető felére 312 forint 50 kr. — 5997. hrsz. fekvőség az 1881. 60. tez. 156. §. értelmében egészen 124 frt. — 6271. hrsz. fekvőség az 1881. 60. tez. 156. §. értelmében egészen 98 frt. — a siklósi 1651. sz. tjk. felvett 4961. hrsz. fekvőség az 1881. 60. tez. 156. §. értelmében egészen 195 frt ennell megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi január hó 30. napján délelőtt 10 órakor a siklósi kir. bíróság tkvi irattárában megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kiküldési áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat vagyis 13 frt, 6 frt 20 kr, 11 ft 60 kr, 12 frt 20 kr, 31 frt 20 kr, 12 frt 40 kr, 9 frt 80 kr, 19 frt 50 kr képszenben, vagy az 1881. 60. t. ez. 42. §-ában jelzett árfolyamnal számított és az 1881 évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpariban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. ez. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerűt elismervényét átszolgáltatni.

Kelt Siklóson 1887. október hó 11-én a kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

VISI PÁL, kir. albíró.